

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W BIELSKU-BIAŁEJ**

ul. Broniewskiego 21, 43-300 Bielsko-Biała

tel.: 33 816 00 12

e-mail: psse.bielskobiala@sanepid.gov.pl www.gov.pl/psse-bielsko-biala

OA.046.3.2024

Bielsko-Biała, dn. 21.03.2024 r.

lp. 4955.2024

Szanowna Pani

Dorota Piegzik-Izydorzyc

Przewodnicząca Rady Miejskiej

43-300 Bielsko-Biała

Plac Ratuszowy 1

W oparciu o art. 12a ust. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przekazuję Ocenę stanu sanitarnego – informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Bielska-Białej za rok 2023.

Załączniki:

1. Ocena stanu sanitarnego – informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Bielska-Białej za rok 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Bielsku-Białej

dr n. med. Jarosław Rutkiewicz
podpisano elektronicznie

Otrzymują:

1. Adresat (E-PUAP),
2. a/a.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Bielsku-Białej

*Ocena stanu sanitarnego - informacja o stanie
bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Bielska-Białej
za rok 2023*

Bielsko-Biała marzec 2024

Spis treści

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruc	3
II. Szczepienia ochronne	16
III. Higiena lecznictwa	33
IV. Bezpieczeństwo żywności i żywienia	36
V. Bezpieczeństwo wody	45
VI. Higiena komunalna	47
VII. Higiena nauczania i wychowania dzieci i młodzieży	48
VIII. Higiena pracy	52
IX. Nadzór nad środkami zastępczymi	58
X. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	60
XI. Promocja Zdrowia.....	62

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruc

Analizy dokonano na podstawie informacji pochodzących z formularzy zgłoszeń: zachorowań (podejrzeń zachorowań) na poszczególne jednostki chorobowe, zgonów (podejrzeń zgonów) z powodu choroby zakaźnej, dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz danych zawartych w systemach teleinformatycznych udostępnionych przez jednostki podległe ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwe w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia (EPIBAZA, SEPIS, EWP, SRWE, ROE).

Porównanie ogólnej liczby zachorowań, zapadalności oraz hospitalizacji wybranych jednostek chorobowych w Bielsku-Białej w roku 2022 i 2023 przedstawia poniższa tabela.

Jednostka chorobowa		1.01-31.12.2022 r.			1.01-31.12.2023 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.	Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.
Dur brzuszny		-	-	-	-	-	-
Dury rzekome A, B, C		-	-	-	-	-	-
Salmonelloza	zatrucia pokarmowe	20	5	11,94	47	22	28,28
	posocznica	-	-	-	-	-	-
	inne zakażenia pozajelitowe	2	2	1,19	1	1	0,60
Czerwonka bakteryjna (szigelozą)		-	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	2	-	1,19	1	-	0,60
	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną	-	-	-	-	-	-
	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	50	19	29,85	39	24	23,47
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	33	12	19,70	35	17	21,06
	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	-	0,60	1	-	0,60
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	82	23	48,95	76	26	45,73
inne określone		39	11	23,28	40	24	24,07
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		106	36	3934,67*	99	53	3966,35*
Lamblioza (giardioza)		6	-	3,58	7	-	4,21
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	134	121	80,00	29	26	17,45
	wywołane przez norowirusy	6	5	3,58	12	11	7,22
	inne określone	46	46	27,46	13	12	7,82
	inne nieokreślone	13	-	7,76	55	-	33,09
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		76	69	2821,08*	20	14	801,28*
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	286	22	170,74	340	12	204,59
	w tym dzieci do lat 2	58	18	2152,93*	51	12	2043,27*
Tularemia		-	-	-	1	1	0,6
Jersinioza pozajelitowa		-	-	-	1	-	0,60
Listerioza		-	-	-	5	5	3,01
Krzusiec		1	1	0,60	5	1	3,01
Płonica (szkarlatyna)		104	-	62,09	410	2	246,71
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	-	-	-	-	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-	-	-
	posocznica	-	-	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	43	12	25,67	70	14	42,12
	róża	38	7	22,69	66	10	39,71
	inna określona i nieokreślona	5	5	2,98	4	4	2,41
Kiła	wrodzona	1	1	0,60	-	-	-
	wczesna	11	3	6,57	8	5	4,81
	późna	-	-	-	1	1	0,60
	inne postacie kiły i kiła nieokreślona	4	1	2,39	6	-	3,61

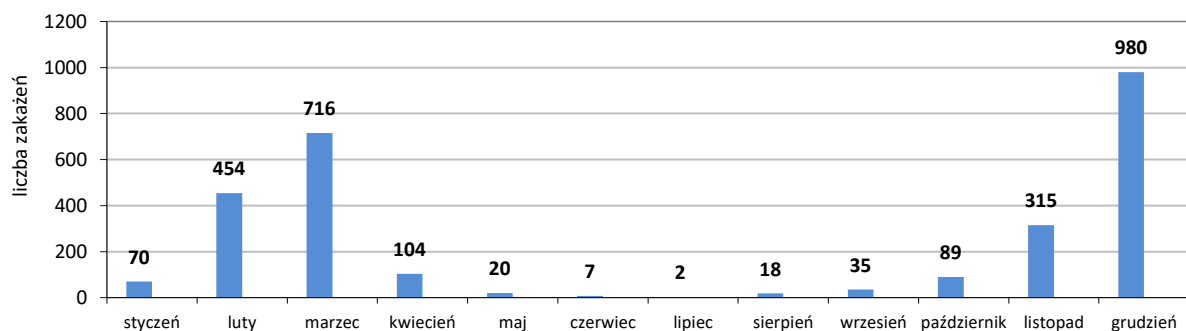
Rzeżączka		3	-	1,79	3	1	1,81
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		3	-	1,79	5	1	3,01
Legionelloza	choroba legionistów	1	1	0,60	5	5	3,01
	gorączka Pontiac	-	-	-	-	-	-
Borelioza z Lyme		137	3	81,79	205	7	123,35
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		28	-	16,72	24	-	14,44
Kleszczowe zapalenie mózgu		-	-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone		1	1	0,60	-	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone		-	-	-	-	-	-
Ospa wietrzna		828	-	494,30	1872	1	1126,43
Odra		-	-	-	-	-	-
Różyczka		-	-	-	1	-	0,60
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	-	-	-	2	1	1,20
	typu B – ostre	-	-	-	-	-	-
	typu B – przewlekłe	15	-	8,95	7	-	4,21
	typu C – przewlekłe i BNO	23	-	13,73	14	-	8,42
	typu B+C (zakażenia mieszane)	-	-	-	-	-	-
	inne i nieokreślone	-	-	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV		2	-	1,19	10	-	6,02
AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności		-	-	-	-	-	-
Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		2	-	1,19	2	-	1,20
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	8	8	4,78	21	21	12,64
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	2	2	1,20
	posocznica	7	7	4,18	21	21	12,64
	inna określona i nieokreślona	3	3	1,79	11	11	6,62
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	2	2	1,19	1	1	0,60
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-	-	-
	posocznica	2	2	1,19	1	1	0,60
	Inna określona i nieokreślona	1	1	0,6	-	-	-
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	-	-	-	-	-	-
	inne określone	1	1	0,6	1	1	0,60
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		2	2	1,19	6	6	3,61
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	-	-	-	-	-
Grypa (potwierdzona wirusologicznie)	ogółem	6	6	3,58	17	12	10,23
Grypa potwierdzona testem antygenowym		-	-	-	232	2	139,60
Podjejrzenia grypy MZ-55 (z objawów chorobowych) do 30.06.2023r.		26804	56	16001,53	38064	327	22904,04
Zakażenia RSV		-	-	-	58	7	34,90
Zakażenia SARS-CoV-2 (przypadki potwierdzone)		12238	231	7305,88	2810	75	1690,85
Zakażenia SARS-CoV-2 (przypadki możliwe z objawów chorobowych)		217	-	129,55	306	-	184,13
Gruźlica		25	25	14,92	10	10	6,02

*zapadalność liczona na 100 000 dzieci do 2 r.ż.

Zakażenia SARS-CoV-2/COVID-19

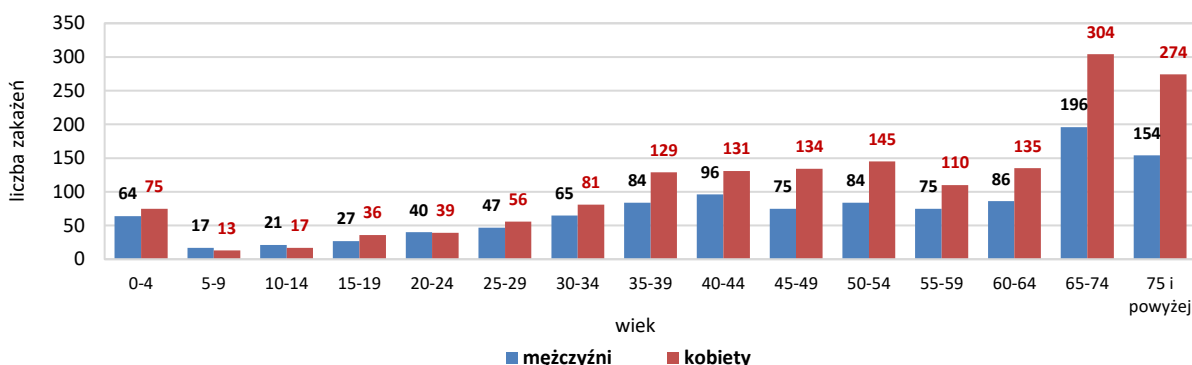
Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącach od stycznia do kwietnia i od października do grudnia, tj. 2728 z maksimum w grudniu (980 przypadków).

Miesięczny podział zarejestrowanych zakażeń SARS-CoV-2 w 2023r. w Bielsku-Białej

Ogółem zarejestrowano 2810 zakażeń SARS-CoV-2 (zapadalność – 1690,85 na 100 000 mieszkańców) w tym potwierdzonych laboratoryjnie 2807 (testem PCR lub antygenowym) i 3 przypadki prawdopodobne z objawami klinicznymi, które miały bliski kontakt z osobą, u której stwierdzono zakażenie SARS-CoV-2 - powiązane epidemiologicznie. Zakażeniu uległo 1679 kobiet i 1131 mężczyzn. W warunkach domowych leczono 2735 pacjentów, 75 hospitalizowano. Zmarło 13 chorych w 60 roku życia i starszych.

Liczba zakażeń SARS-CoV-2 wg wieku i płci w Bielsku-Białej w 2023r.

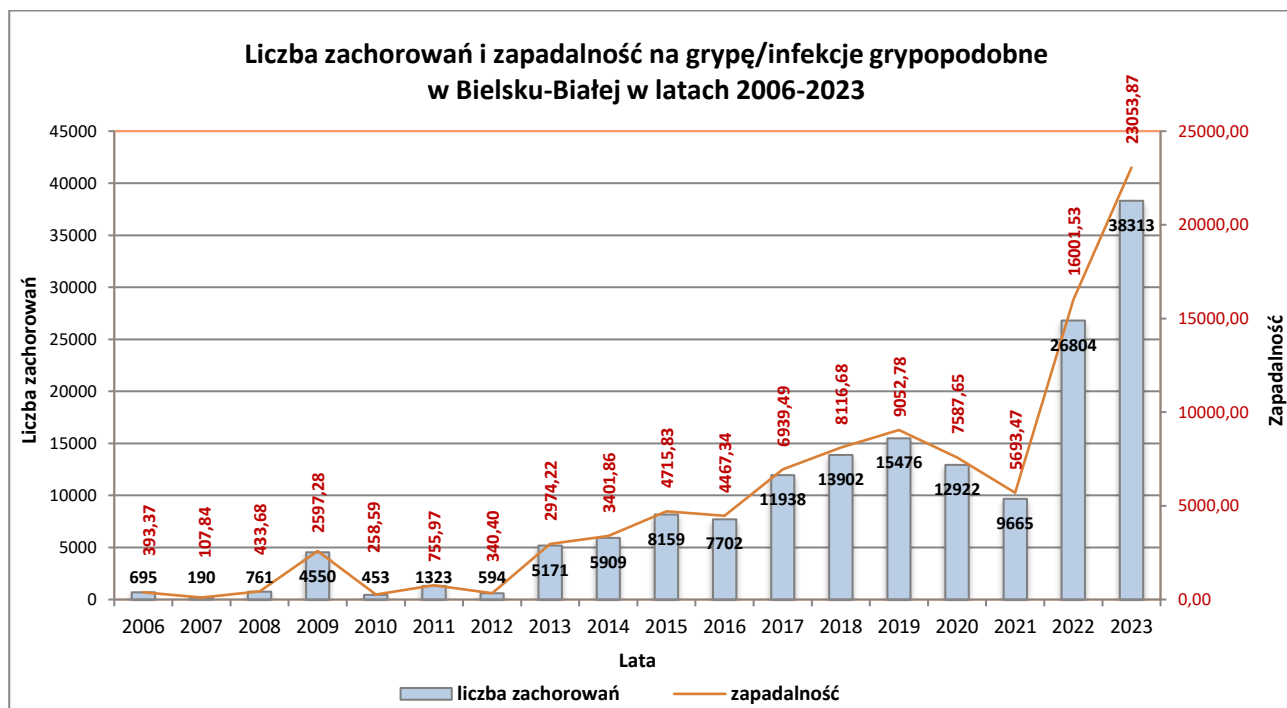

Ogniska zakażeń SARS-CoV-2

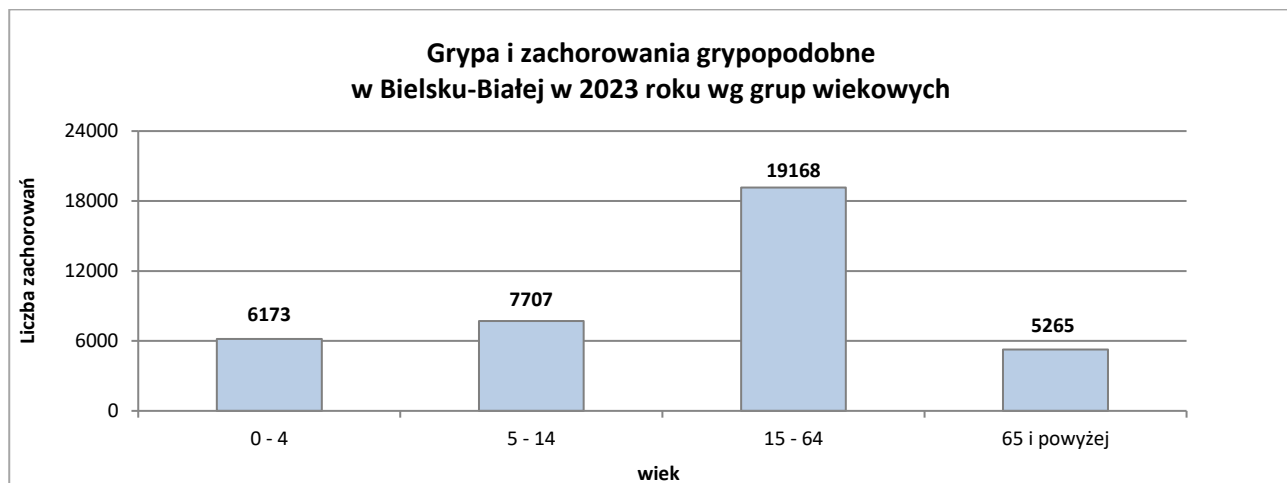
Miejsce wystąpienia ogniska epidemicznego	Liczba ognisk epidemicznych	Liczba chorych/zakażonych SARS-CoV-2	Liczba osób narażonych
Domy pomocy społecznej	4	26	278
Szpitala	15	105	237
Razem	19	131	515

Grypa i zakażenia grypopodobne

W roku 2023 zarejestrowano 38313 zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę (zap.23053,87 na 100000 mieszkańców) - o 11509 przypadków więcej w stosunku do roku poprzedniego.

Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej od 15 do 64 r.ż. –19168 przypadków.

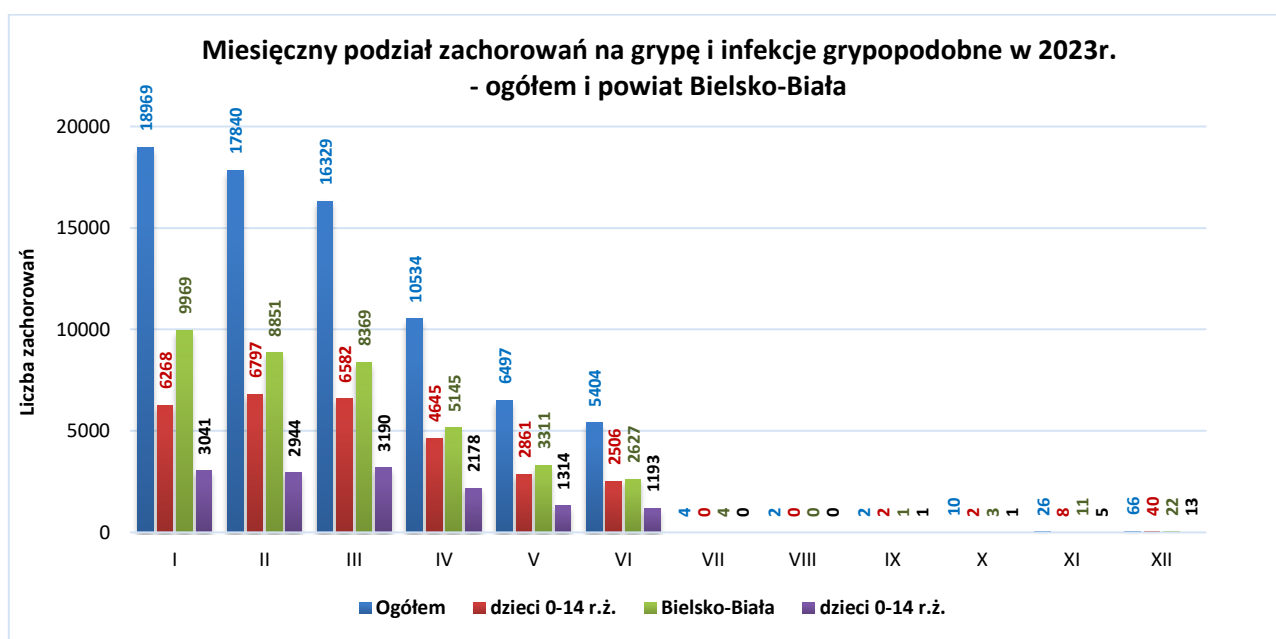

Szczyt zachorowań na grype i infekcje grypopodobne odnotowano w Bielsku-Białej i w Polsce w okresie między styczniem a kwietniem. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w styczniu – 18969 przypadków, tj. 49,51 % wszystkich zgłoszeń w 2023 r. Maksymalna średnia dzienna zapadalność wynosząca 302,67 przypadła na tydzień od 1 do 7 stycznia.

W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1282) od 7.07.2023 r. zniesiono obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 ("Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grype"). Przedmiotowa zmiana jest związana z postępem informatyzacji dotyczącej udzielania świadczeń, w tym świadczeń w podstawowej opiece zdrowotnej (POZ), które są obecnie raportowane jednostkowo jako tzw. „zdarzenia medyczne” bezpośrednio do systemów teleinformatycznych prowadzonych przez Centrum e-Zdrowia (Platforma P1). Tym samym Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – PZH zakończył publikowanie

opracowań bazujących na danych zbieranych przy pomocy w/w sprawozdań. Od 1 lipca Państwowa Inspekcja Sanitarna raportuje wyłącznie liczbę zachorowań na gripę zgłoszonych na druku ZLK-1, które zostały potwierdzone szybkim testem antygenowym lub badaniami laboratoryjnymi mającymi na celu izolację wirusa grypy lub wykrycie jego kwasu nukleinowego.

Tydzień	Średnia dzienna zapadalność miasto Bielsko-Biała	Średnia dzienna zapadalność Polska
01-07.01.2023	302,67	115,80
08-15.01.2023	255,48	83,55
16-22.01.2023	142,35	73,39
23-31.01.2023	156,45	66,72
01-07.02.2023	207,25	69,90
08-15.02.2023	207,59	63,58
16-22.02.2023	184,21	70,41
23-29.02.2023	161,78	76,92
01-07.03.2023	165,13	70,94
08-15.03.2023	173,38	77,52
16-22.03.2023	193,33	78,08
23-31.03.2023	174,93	65,65
01-07.04.2023	119,06	63,27
08-15.04.2023	103,50	40,07
16-22.04.2023	103,50	45,17
23-30.04.2023	113,30	33,83
01-07.05.2023	50,80	35,25
08-15.05.2023	106,55	25,30
16-22.05.2023	34,13	27,17
23-31.05.2023	92,06	27,83
01-07.06.2023	64,64	27,63
08-15.06.2023	49,69	22,87
16-22.06.2023	49,51	21,58
23-30.06.2023	61,81	22,08

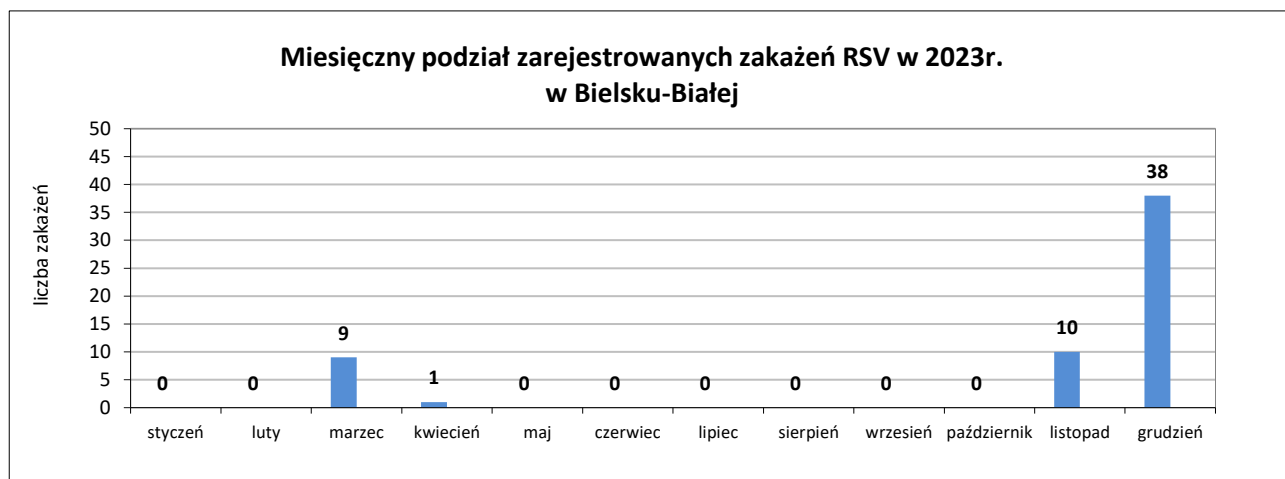
W ramach diagnostyki szpitalnej grypę potwierdzono w testach molekularnych u 17 chorych. Czynnikiem etiologicznym był wirus grypy A. W 232 testach antygenowych najczęściej wykonywanych ambulatoryjnie grypę A potwierdzono w 26 przypadkach, grypę B w 104, mieszane zakażenie A i B rozpoznano u 2 pacjentów, w pozostałych zgłoszeniach nie doprecyzowano typu wirusa grypy.

W analizowanym okresie z czynnej profilaktyki przeciwko grypie skorzystało zaledwie 8890 mieszkańców Bielska-Białej, tj. 5,35% ludności miasta.

W 2023 r. zgonów z powodu grypy nie odnotowano.

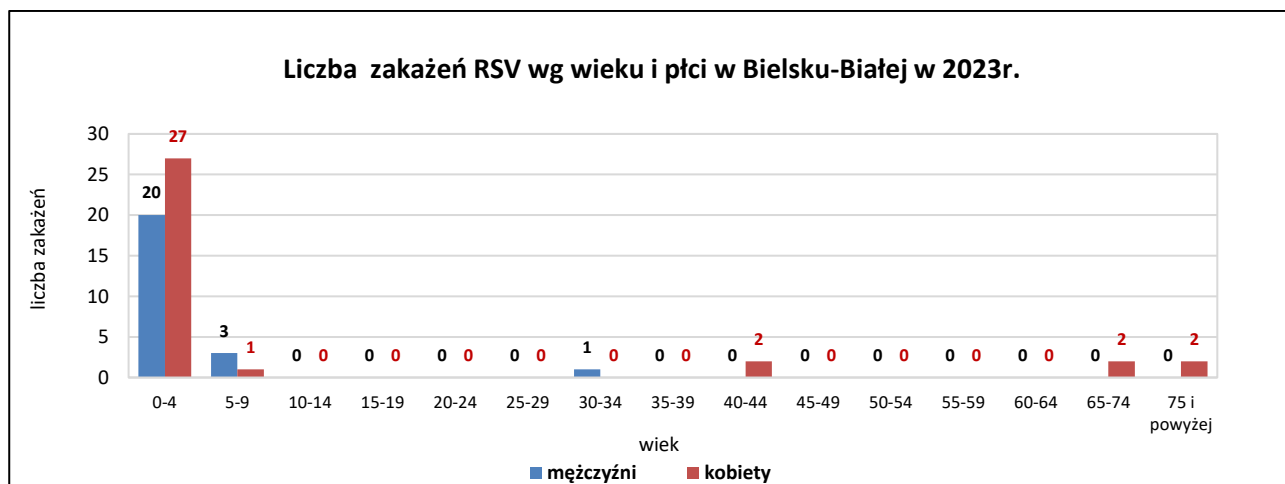
Zakażenia RSV

Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącach od listopada do grudnia, tj. 48 z maksimum w grudniu (38 przypadków).

Zakażeniu uległo 24 mężczyzn i 34 kobiety. W 28 przypadkach wiek chorych nie przekraczał 2 r.ż.

W warunkach domowych leczono 51 pacjentów, 7 hospitalizowano.

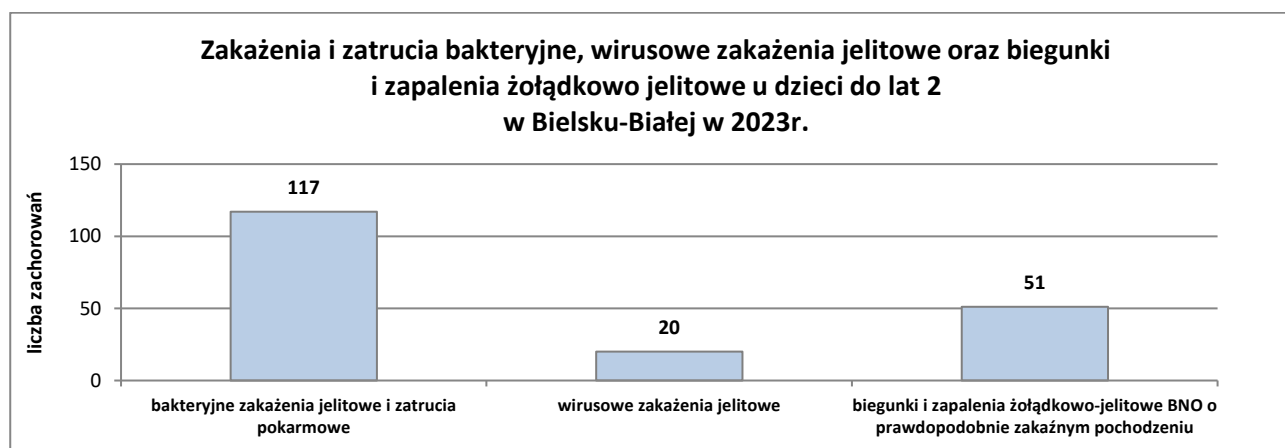
Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W 2023 roku na terenie Bielska-Białej zarejestrowano 695 przypadków zakażeń jelitowych oraz zatruc pokarmowych z nieżytem żołądkowo-jelitowym, wywołanych przez patogenne czynniki zakaźne, współczynnik hospitalizacji wyniósł 25,04%.

Tabela. Liczba zachorowań oraz hospitalizacji z powodu zakażeń i zatruc pokarmowych w Bielsku-Białej w 2023 roku (patogenne czynniki zakaźne)

jednostka chorobowa	liczba zachorowań	liczba hospitalizacji
zakażenia jelitowe i zatrucia o etiologii bakteryjnej	239	113
zakażenia jelitowe o etiologii pasożytniczej - lamblioza (giardioza)	7	-
zakażenia jelitowe o etiologii wirusowej	109	49
biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	340	12
RAZEM	695	174

Spośród wszystkich zachorowań 189 dotyczyło dzieci do lat 2, tj. 27,19%, z czego 86 wymagało leczenia w warunkach szpitalnych.

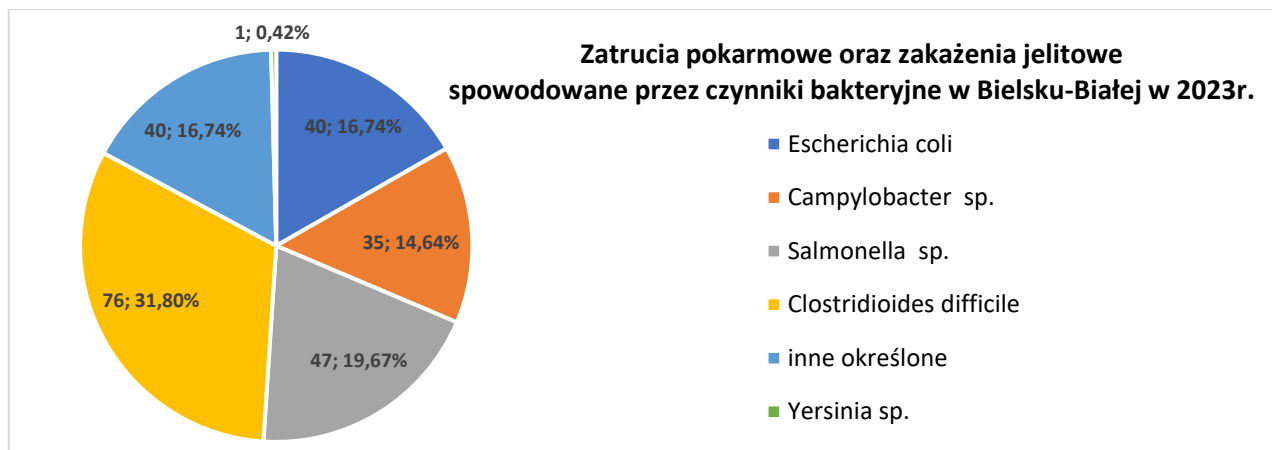

Największy udział w ogólnej liczbie zachorowań miały biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – 340 (48,92%), w tym 51 dotyczyło dzieci w wieku do lat 2.

Tabela. Czynniki etiologiczne bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych, liczba zachorowań oraz hospitalizacji mieszkańców Bielska-Białej w 2023 roku

Czynniki etiologiczne bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych	liczba zachorowań	liczba hospitalizacji
Clostridioides difficile	76	26
Escherichia coli biegunkotwórcze oraz inne i BNO	40	24
Campylobacter sp.	35	17
Salmonella sp.	47	22
Inne określone	40	24
Yersinia sp.	1	-
RAZEM	239	113

W grupie 40 przypadków innych określonych bakteryjnych zakażeń wszystkie dotyczyły dzieci do 2 roku życia. W tym przedziale wiekowym u pacjentów zdiagnozowano zakażenia objawowe najczęściej mieszane z detekcją od 2 do 3 patogenów u jednego chorego następującymi patogenami: Escherichia coli (w 23 przypadkach), Klebsiella oxytoca (11), Klebsiella pneumoniae (21), Citrobacter freundii (6), Proteus penneri (1), Enterobacter cloacae (2), Enterobacter agglomerans (3), Morganella morganii (2), Hafnia alvei (2), Enterobacter vulneris (1), Cedecea specjes (1), Serratia marcescens (1).

W grupie zakażeń jelitowych objawowych o etiologii salmonelozowej dominowały zakażenia serotypem Salmonella Enteritidis – 35 (74,47%).

W roku 2023 zarejestrowano 15 przypadków nosicielstwa pałeczek Salmonella u mieszkańców Bielska-Białej w grupie osób zakażonych bezobjawowo i objawowo (ozdrowieńcy).

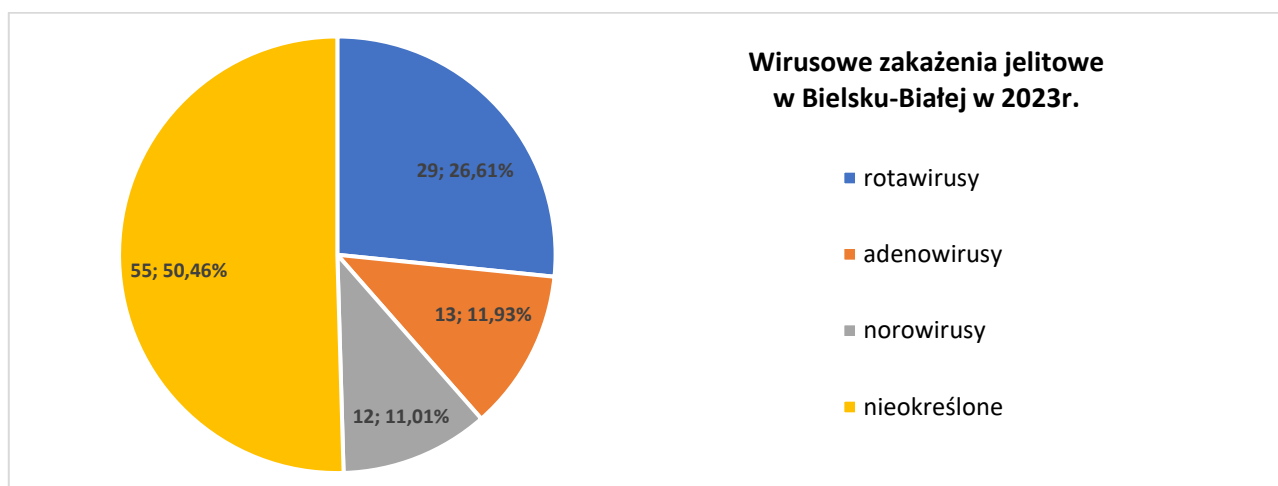
W rejestrze nosicieli pałeczek Salmonella na koniec roku sprawozdawczego w dniu 31.12.2023 r. figurowała 1 osoba zakażona bezobjawowo tym patogenem oraz 3 osoby objawowe z terenu Bielska-Białej wymagające nadzoru epidemiologicznego i okresowej kontroli w 2024 r. (izolowanymi serotypami były: Salmonella Enteritidis (2), Brandenburg (1) i Infantis (1).

Wydano 1 decyzję dotyczącą odsunięcia od pracy z powodu stwierdzonego u pracownika zakażenia Salmonella Enteritidis.

Wirusowe zakażenia jelitowe stanowiły 15,68% zarejestrowanych chorób zakaźnych przewodu pokarmowego.

Tabela. Czynniki etiologiczne wirusowych zakażeń jelitowych, liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zapadalność u mieszkańców Bielska-Białej w 2023 roku

Czynniki etiologiczne wirusowych zakażeń jelitowych	liczba zachorowań ogółem	liczba hospitalizacji ogółem	zapadalność mieszkańcy Bielska-Białej	liczba zachorowań dzieci 0-5 r.ż.	liczba hospitalizacji dzieci 0-5 r.ż.
Rotawirusy	29	26	17,45	18	16
Adenowirusy	13	12	7,82	9	8
Norowirusy	12	11	7,22	8	8
Nieokreślone	55	-	33,09	19	-
RAZEM	109	49	65,59	54	32

Ogniska zatruc pokarmowych

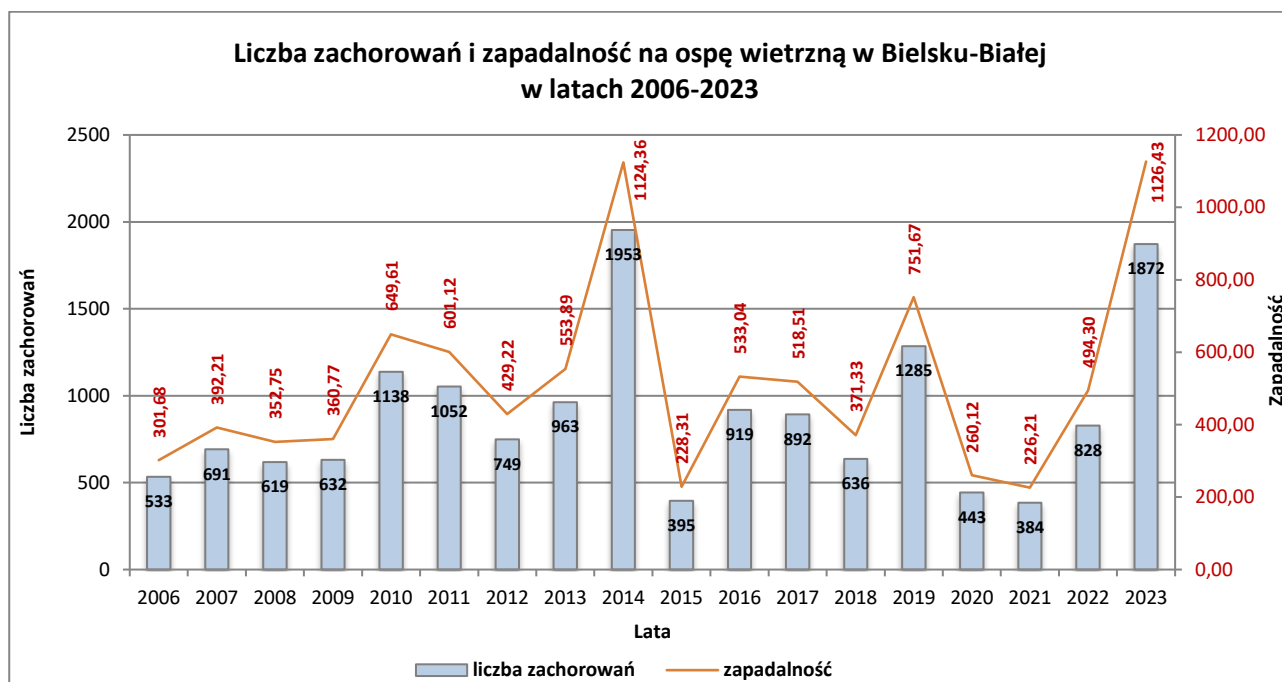
Rok sprawozdawczy		2022	2023
Liczba ognisk zatruc/zakażeń pokarmowych w Bielsku-Białej		20	6
Czynnik etiologiczny (w ilu ogniskach)		<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella Enteritidis (2) - w środowisku domowym - Clostridium difficile (7) – zakażenie szpitalne (6) + DPS (1) - Klebsiella Pneumoniae ESBL+ (1) – w środowisku szpitalnym - Rotawirus (7) – w środowisku domowym - Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (3) – w środowisku domowym (2) + firma cateringowa (1) 	<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella Enteritidis (2) - w środowisku domowym (1) w żłobku (1) - Clostridium difficile (2) – w środowisku szpitalnym - Rotawirus (2) – w środowisku domowym (1) w środowisku szpitalnym (1)
Narażonych		552	113
Liczba chorych/zakażonych	Ogółem:	41	16
	- dzieci do lat 14	14	12
	- dorosłych	27	4
Hospitalizowanych	Ogółem:	25	6 (ogniska domowe i żłobek) + 6 (w przebiegu zakażenia szpitalnego)
	- dzieci do lat 14	5	8
	- dorosłych	20	4

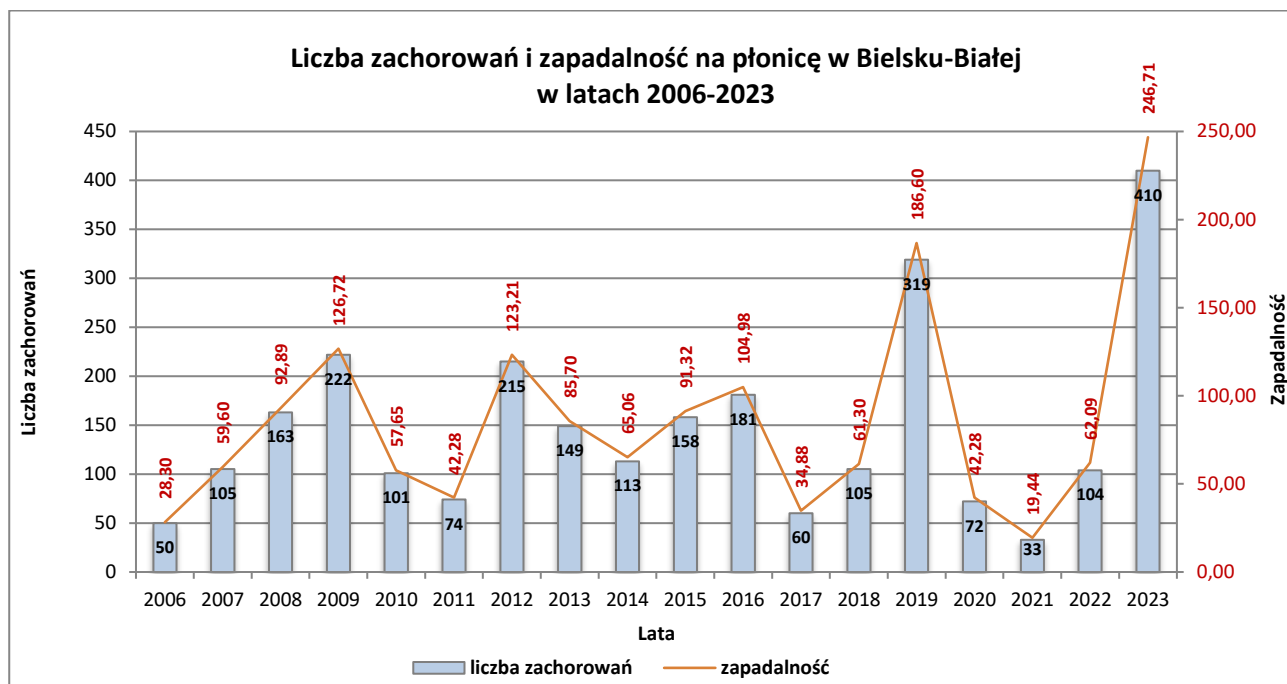
Choroby wieku dziecięcego

W 2023 r. odnotowano wyraźny wzrost liczby zachorowań i zapadalności na choroby zakaźne wieku dziecięcego: ospę wietrzną i płonicę.

Tabela. Zachorowania oraz zapadalność na choroby wieku dziecięcego w Bielsku-Białej w 2022 i 2023 roku

jednostka chorobowa	2022		2023	
	liczba zachorowań	zapadalność	liczba zachorowań	zapadalność
Ospa wietrzna	828	494,30	1872	1126,43
Płonica (szkarlatyna)	104	62,09	410	246,71
Świnka	2	1,19	2	1,2
Różyczka	-	-	1	0,6
Krztusiec	1	0,60	5	3,01
Odra	-	-	-	-
Razem	935	558,18	2290	1377,95

Borelioza z Lyme

W 2023 r. odnotowano 205 zachorowań na boreliozę (o 68 więcej niż w roku poprzednim). Zapadalność wyniosła 123,35. Leczenia szpitalnego wymagało 7 osób zdiagnozowanych jako neuroborelioza.

Najczęściej do narażenia na pokąsania przez kleszcze dochodziło podczas rekreacji w plenerze - 75 przypadków, na terenach leśnych - 20 zakażeń oraz wokół domu - 19, co stanowi łącznie 55,61% wszystkich infekcji *Borrelia sp.* W 91 przypadkach nie udało się ustalić miejsca narażenia.

Tabela. Zachorowania na boreliozę wg miejsca narażenia na zakażenie w Bielsku-Białej w 2022 i 2023 roku

rok		
miejsce narażenia	2022	2023
las	33	20
wokół domu	10	19
rekreacja	72	75
brak danych	22	91
Razem	137	205

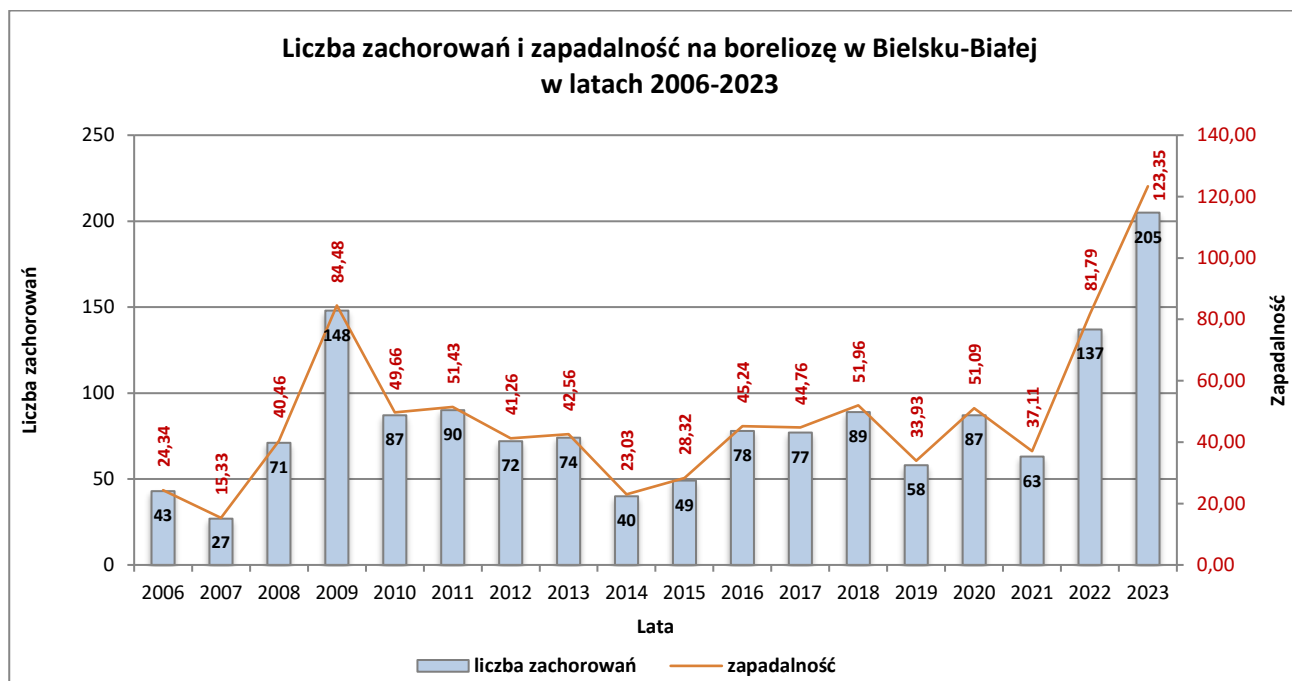

Tabela. Zachorowania na boreliozę wg płci, wieku i aktywności zawodowej w Bielsku-Białej w 2023 roku

Wiek \ płeć	Kobiety – 105 zachorowań	Mężczyźni – 100 zachorowań
0-5 r.ż.	dziecko – 4	dziecko - 9
6-18 r.ż.	uczeń – 8 student - 1	uczeń – 11 dziecko – 1 student - 1
19-39 r.ż.	pracownik umysłowy – 9 pracownik fizyczny – 3 bezrobotna – 1 student – 1	pracownik umysłowy – 6 pracownik fizyczny – 12 bezrobotny - 2 student - 1
40-65 r.ż.	pracownik umysłowy – 15 pracownik fizyczny – 10 bezrobotna – 8 emeryt – 10	pracownik umysłowy – 8 pracownik fizyczny – 19 bezrobotny - 3 emeryt – 5
powyżej 65 r.ż.	emeryt – 33 pracownik umysłowy - 2	emeryt – 20 pracownik umysłowy – 1 pracownik fizyczny -1

Gruźlica

W roku 2023 u mieszkańców Bielska-Białej zarejestrowano 10 zachorowań na gruźlicę. Zapadalność wyniosła 6,02. Wszyscy pacjenci w okresie prątkowania leczenia byli w warunkach szpitalnych, a następnie ambulatoryjnie.

Nadzorem zostało objętych 17 osób z kontaktu. U 1 z nich (niemowlę w 11 miesiącu życia) rozpoznano w analizowanym okresie objawy gruźlicy węzłów chłonnych i poddano leczeniu przeciwprątkowemu.

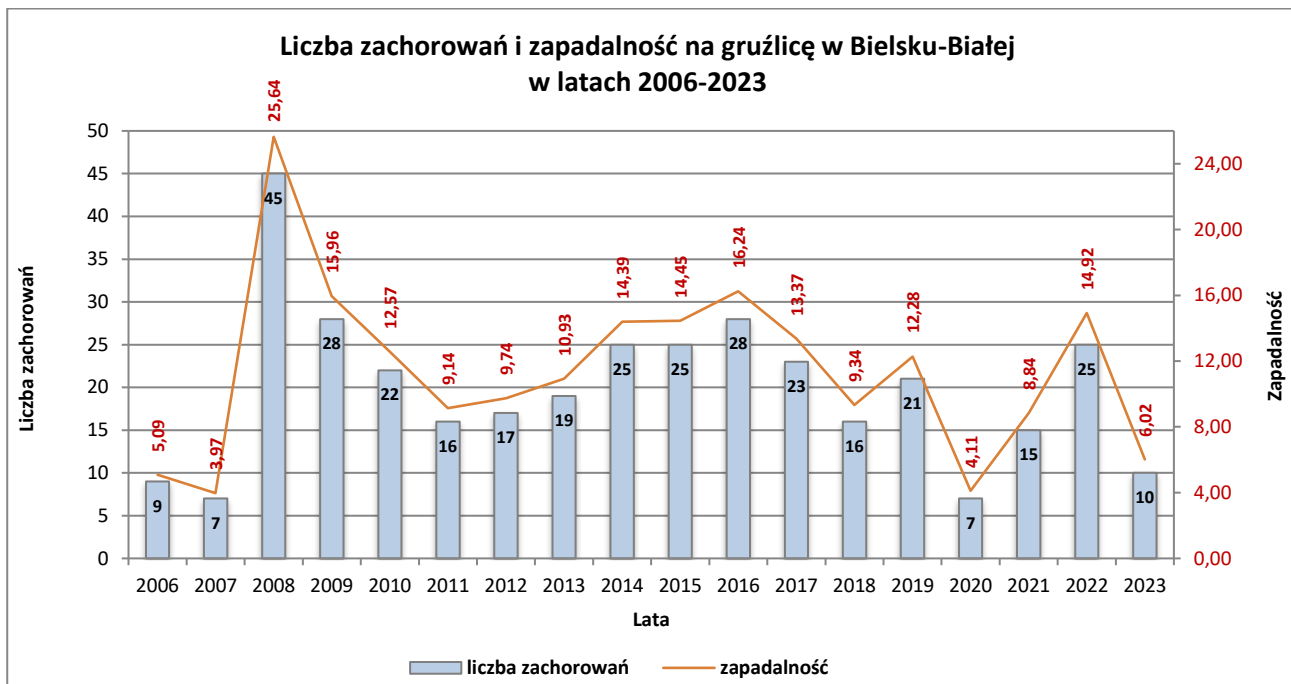

Tabela. Zachorowania na gruźlicę wg płci, wieku i aktywności zawodowej w Bielsku-Białej w 2023 roku

Wiek/płeć	Kobiety – 2 zachorowania	Mężczyźni – 8 zachorowań
0-5 r.ż.	-	dziecko - 1
6-18 r.ż.	-	-
19-39 r.ż.	-	pracownik fizyczny – 3 bezrobotny - 1
40-65 r.ż.	bezrobotna - 1	bezrobotny – 1 pracownik umysłowy – 1
powyżej 65 r.ż.	emeryt - 1	emeryt - 1

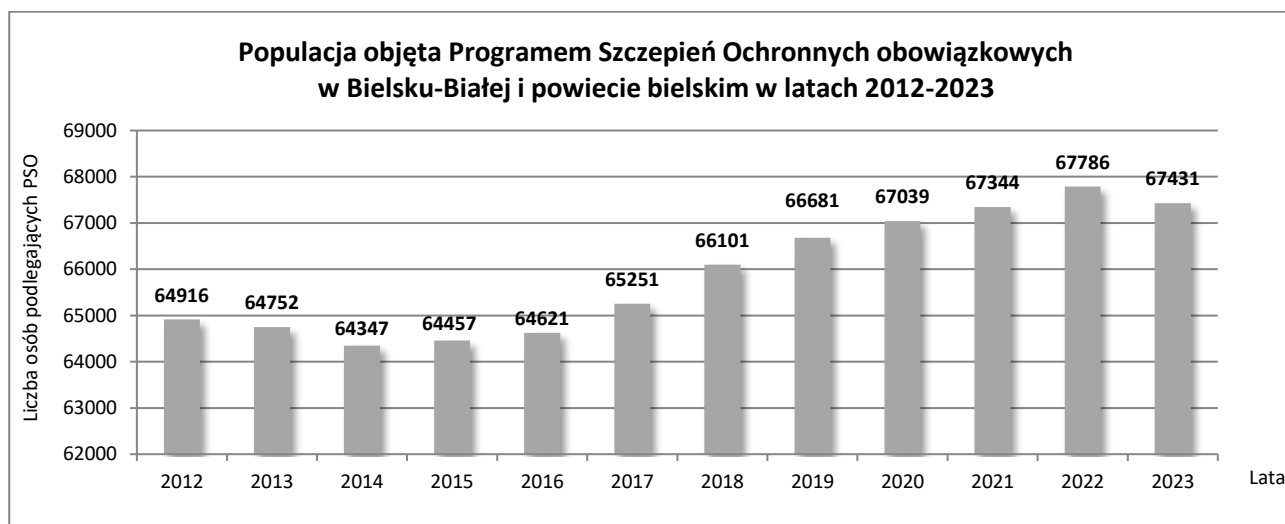
Zgony z powodu chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc

Kod ICD-10	Przyczyna zgonu	Liczba zgonów wg wieku zmarłych w Bielsku-Białej							Ogółem
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	
A04.7	Zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez Clostridium difficile	-	-	-	-	-	-	1	1
A40.3	Posocznica wywołana przez Streptococcus pneumoniae	-	-	-	-	-	-	2	2
A41.0	Posocznica wywołana przez Staphylococcus aureus	-	-	-	-	-	-	1	1
U07.1	COVID-19, wirus zidentyfikowany	-	-	-	-	-	-	13	13
Razem		-	-	-	-	-	-	17	17

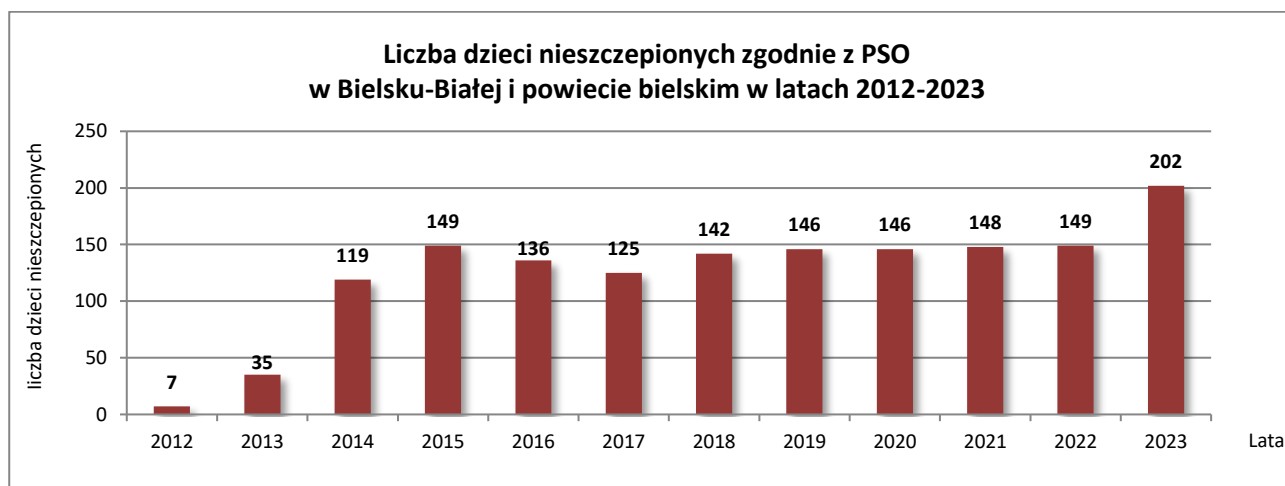
II. Szczepienia ochronne

Dane dotyczące szczepień ochronnych pozyskano ze 102 punktów szczepień nadzorowanych na terenie Bielska-Białej i powiatu bielskiego (95 realizujących szczepienia obowiązkowe, 5 punktów medycyny podróży i 2 wykonujących szczepienia zalecane).

Populacja osób od 0 do 19 r.ż. podlegających obowiązkowym szczepieniom zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, mieszkających w powiecie bielskim i Bielsku-Białej stanowiła 8,366% całej populacji województwa śląskiego.

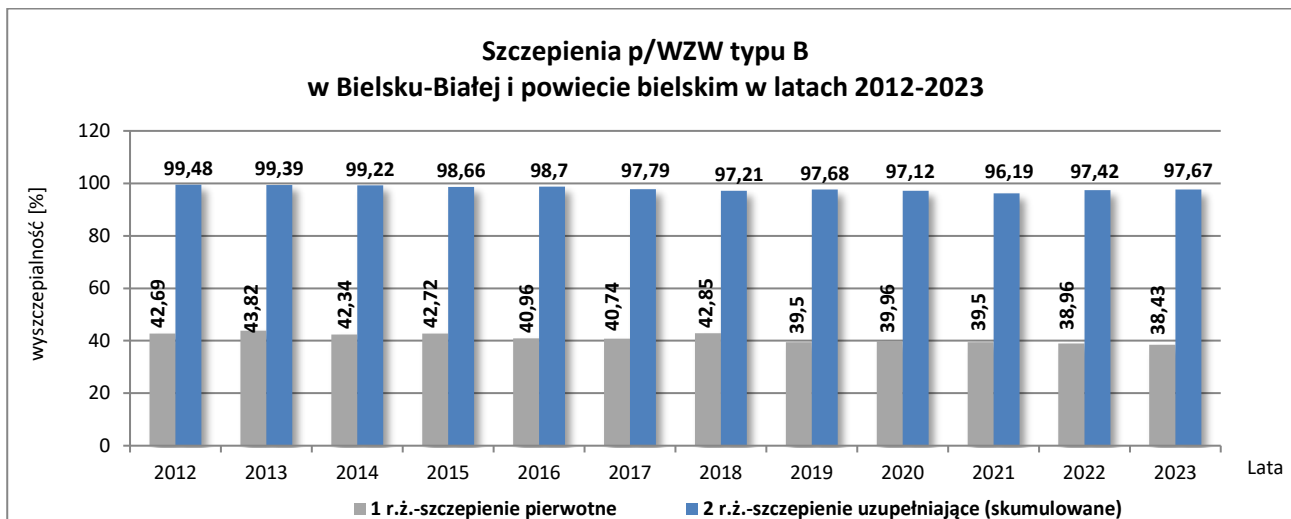

W roku 2023 zarejestrowanych było 202 dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców na realizację obowiązkowych szczepień ochronnych.

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Szczepienia podstawowe w 2 roku życia kształtowały się na poziomie 97,67% (2595 dzieci) - dane skumulowane, zaszczepionych p/WZW typu B było więcej o 0,25% w stosunku do roku ubiegłego.

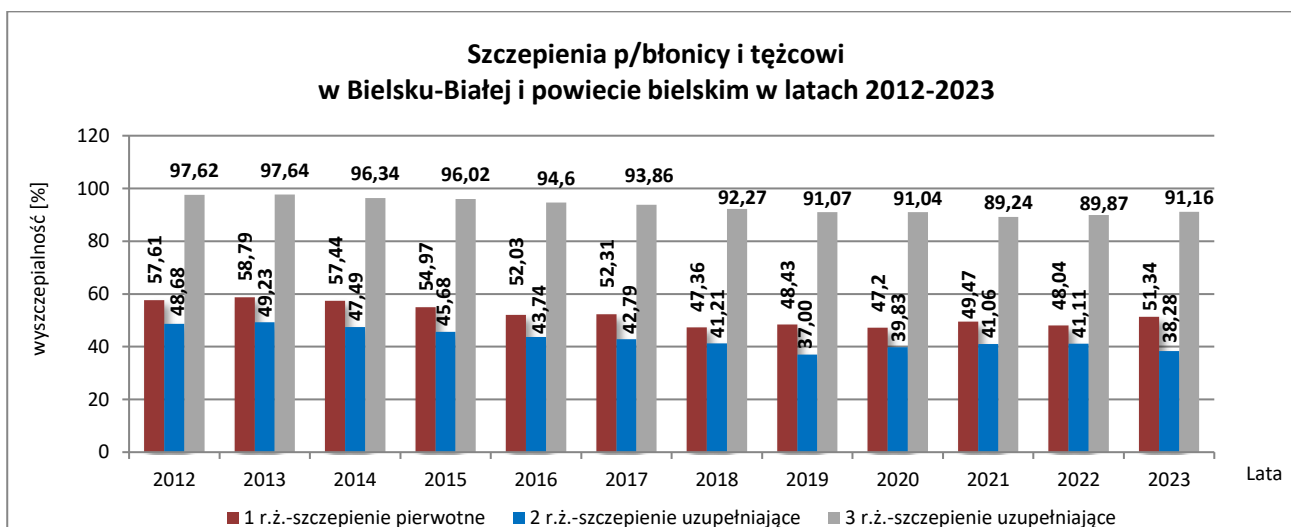

Szczepienia przeciwko rotawirusom

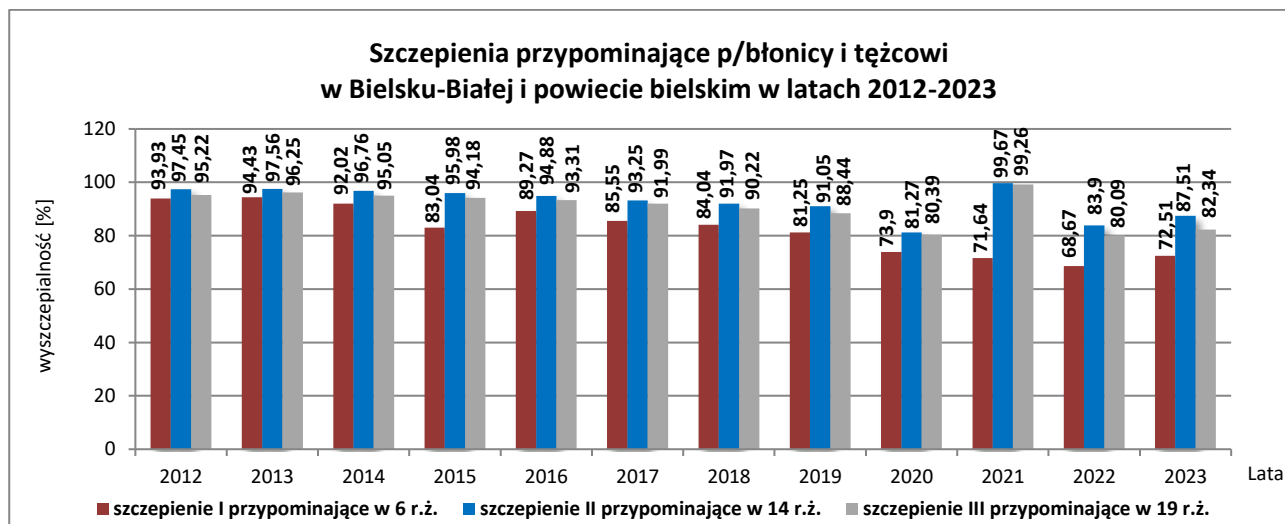
W 2023 roku szczepieniom obowiązkowym przeciwko rotawirusom podlegało 2170 dzieci (po ukończeniu 6 tygodnia życia do ukończenia 32 tygodnia życia), zaszczepiono 1410, co stanowi 64,98% o 2,28% więcej niż w 2022.

Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi

Szczepieniami pierwotnymi w 2023 r. objęto 1114 dzieci w pierwszym roku życia (51,34%). Porównując wykonawstwo szczepień pierwotnych do roku ubiegłego nastąpił wzrost zaszczepienia o 3,30%. W drugim roku życia zaszczepiono łącznie 2525 dzieci (95,03%) – dane skumulowane, w tym ukończyło szczepienia 1017 dzieci (38,28%). W porównaniu do roku ubiegłego, gdzie objęto szczepieniem uzupełniającym w 2 r.ż. 1261 dzieci (41,11%), stan wyszczepienia kształtował się na niższym poziomie (zaobserwowano spadek o 2,83%). W 3 r.ż. szczepienia zakończono na poziomie 91,16% - nastąpił wzrost wyszczepienia o 1,29% w stosunku do roku ubiegłego.

Przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi dawkami przypominającymi I i II zaszczepiono odpowiednio: w 6 r.ż. - 72,51% dzieci (2662) - odnotowano wzrost liczby zaszczepionych o 3,84%; w 14 r.ż. – 87,51% (3202) - liczba zaszczepionych wzrosła o 3,61% w stosunku do ubiegłego roku. III dawką przypominającą przeciwno błonicy i tężcowi w 19 r.ż. zaszczepiono 2499 osób (82,34%) - odnotowano wzrost wykonawstwa szczepień o 2,25%.

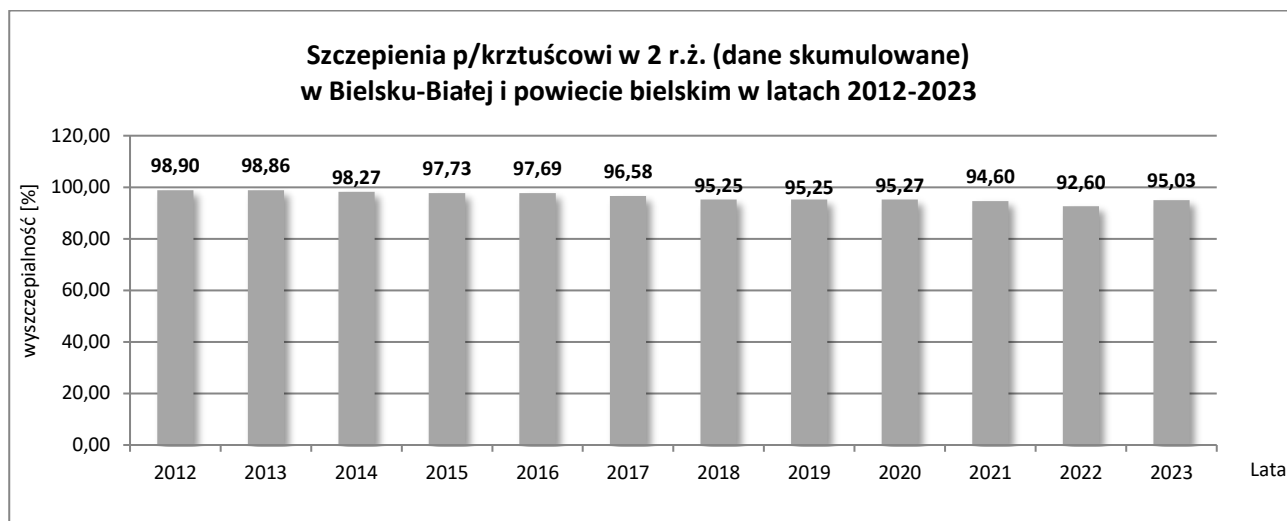

W 2023 r. kontynuowano profilaktykę przeciw tężcowi u dorosłych, którą objęto 2695 osób narażonych oraz 1034 - szczepionych profilaktycznie.

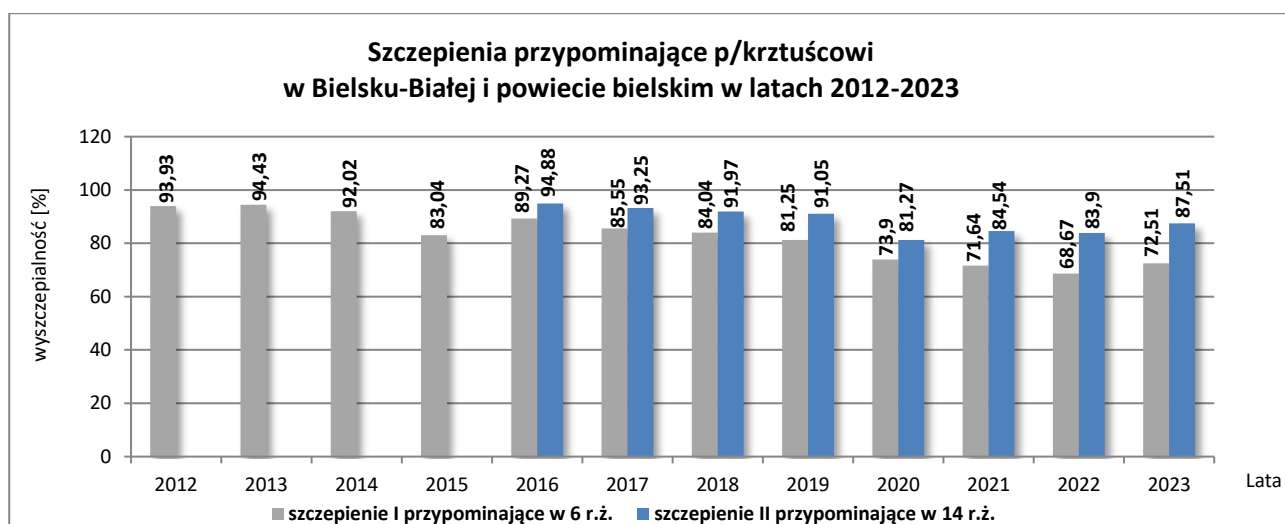
Obowiązkiem szczepienia przeciwno krztuścowi objęto w 2 r.ż. populację 2657 dzieci - zaszczepiono 2525 osób (dane skumulowane), co stanowi 95,03% rocznika podlegającego.

W 2 r.ż. nastąpił wzrost wykonawstwa szczepień o 2,43% w stosunku do roku ubiegłego (dane skumulowane).

Kontynuacja szczepień przeciwno krztuścowi prowadzona była u dzieci w 6 i 14 roku życia. W ramach przypominającego szczepienia zaszczepiono 2662 dzieci w 6 roku życia, co stanowi 72,51% całej populacji podlegającej szczepieniu urodzonej w 2018 roku.

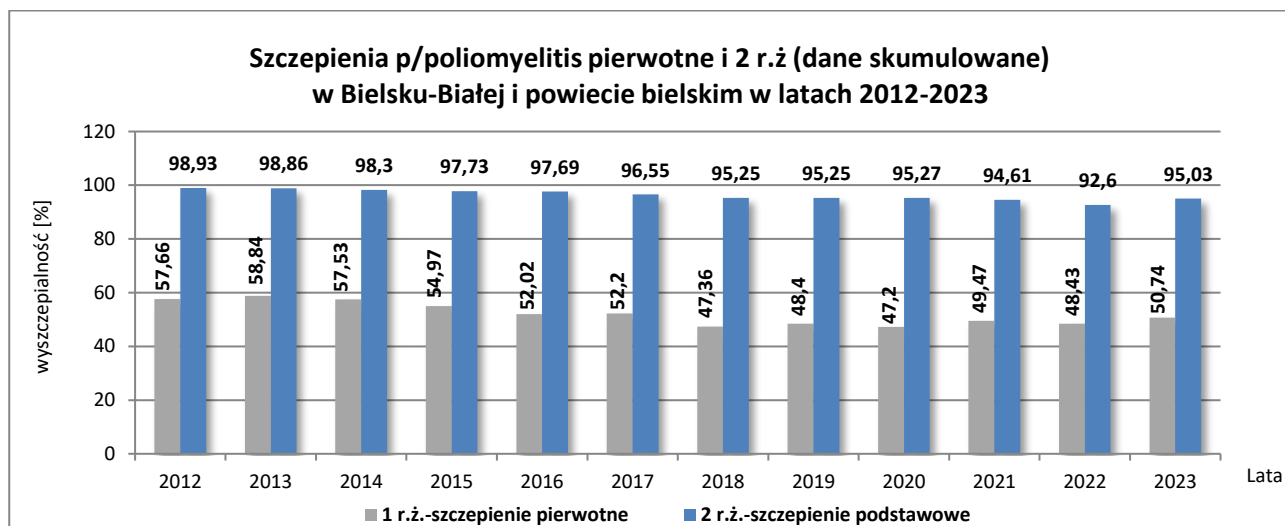

W 2023 kontynuowano szczepienia młodzieży w 14 r.ż. z rocznika 2010 (3659) zaszczepiono 3202 osoby, co stanowi 87,51%. Odnotowano wzrost wykonawstwa szczepień o 3,61% w stosunku do ubiegłego roku.

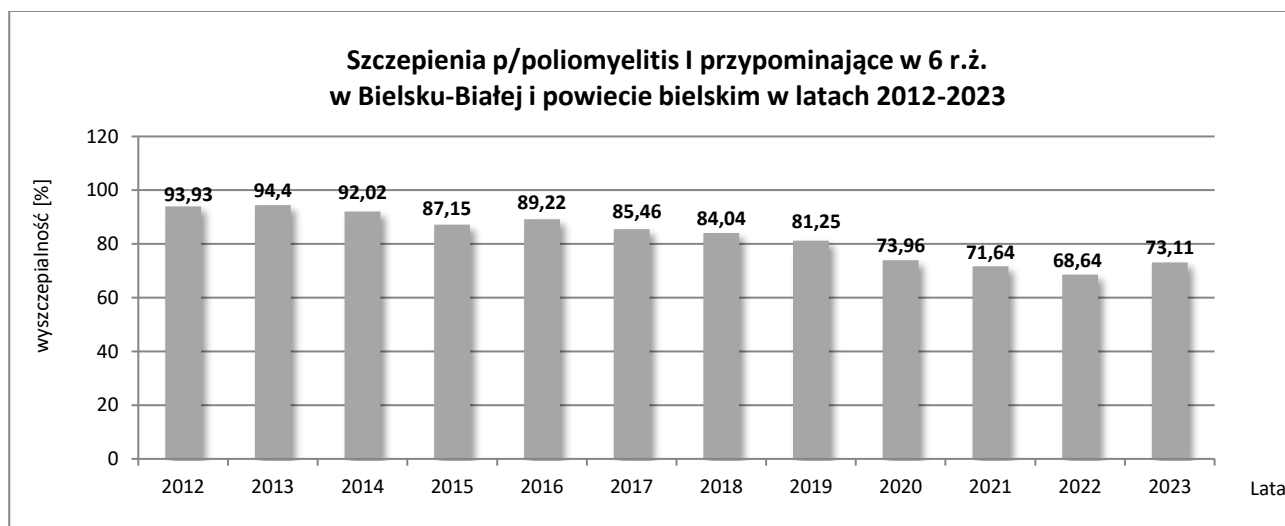

Szczepienia przeciwko poliomyelitis

W 2023 r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 1101 dzieci (50,74%) w 1 roku życia. W tej grupie odnotowano wzrost wyszczepienia o 2,31% w stosunku do ubiegłego roku. Natomiast w 2 roku życia zaszczepiono 2525, tj. 95,03% osób (dane skumulowane). W roku 2023 szczepienia w 2 r.ż. zostały wykonane na poziomie wyższym o 2,43% porównując z 2022. W trzecim roku życia zaszczepiono 2953 dzieci (dane skumulowane), co stanowi 96,35%, w porównaniu do ubiegłego roku nastąpił niewielki spadek o 0,11%.

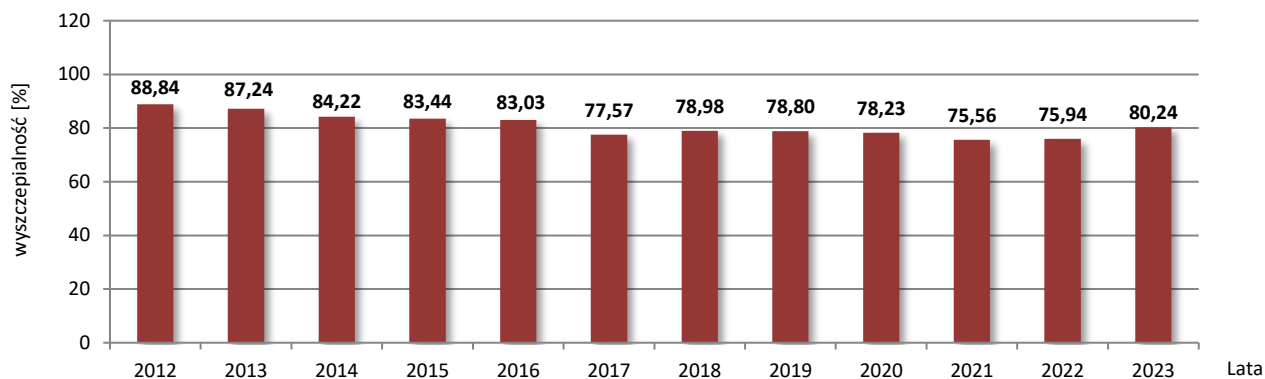
W 6 r.ż. zaszczepiono I dawką przypominającą 2684 dzieci, co stanowi 73,11%, odnotowując wzrost wykonawstwa szczepień o 4,47% w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce

Szczepionkę w 2 roku życia w 2023 podano 2132 dzieciom, co stanowi 80,24%. Odnotowano wzrost zaszczepionych o 4,30% w stosunku do roku ubiegłego. W trzecim roku życia zaszczepiono 2874 dzieci, co stanowi 93,77% - nastąpił niewielki spadek wykonawstwa szczepień o 0,41% w porównaniu do 2022 r.

**Szczepienia p/odrze, śwince, różycze w 2 r.ż.
w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2012-2023**

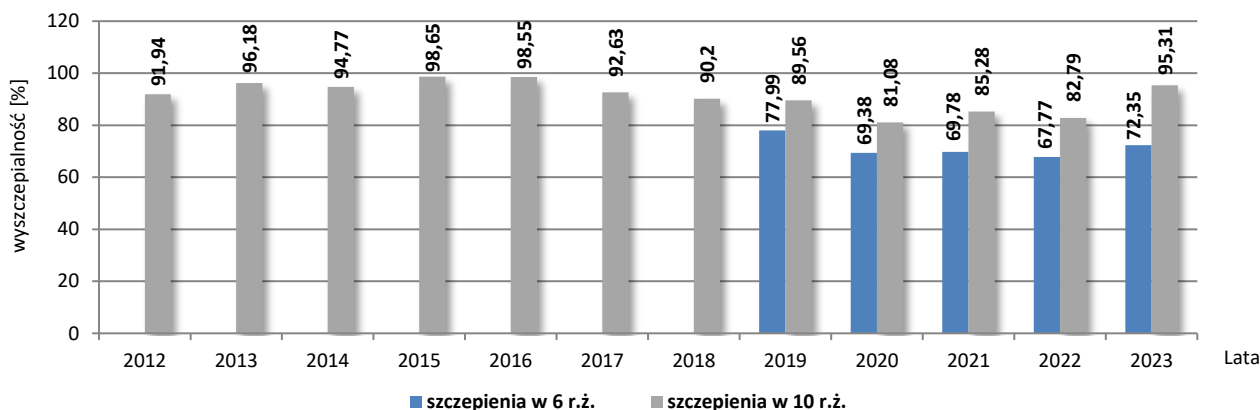

Kontynuowano szczepienia przypominające szczepionką skojarzoną przeciw odrze, śwince, różycze w 6 roku życia.

W 2023 roku szczepienie to wykonywano zgodnie z obowiązkiem wprowadzonym w kalendarzu szczepień u dzieci w 6 r.ż. i uzupełniano szczepienia zaległe w 10 r.ż. Stan zaszczepienia przeciwko tym chorobom kształtował się na następujących poziomach: dla 6-latków – 72,35% (2656) - obserwowano wzrost o 4,58%; dla 10-latków z rocznika 2013 (ostatni obowiązujący wg PSO w 10 roku życia), u których uzupełniano zaległe szczepienia – 95,31% (3454) - wzrost o 12,52% wykonawstwa szczepień w stosunku do roku ubiegłego.

W 2023 stan uodpornienia przeciwko różycze dziewcząt w 15 roku życia kształtował się na poziomie 99,83% (1801 dziewczynek) dane skumulowane.

**Szczepienia p/odrze, śwince i różycze w 6 i 10 r.ż.
w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2012-2023**

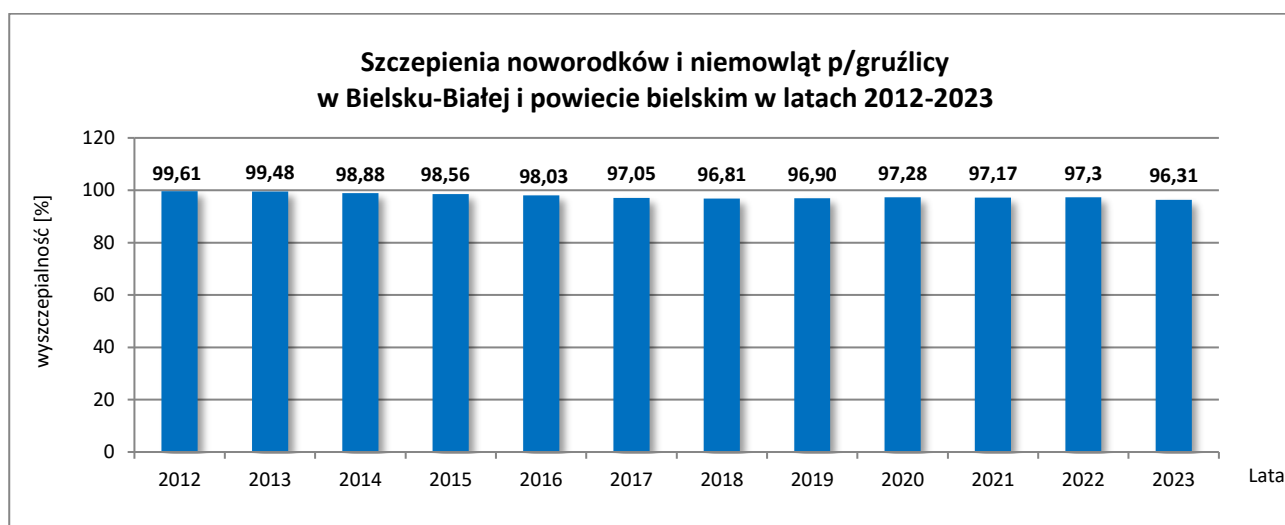

Szczepienia przeciwko gruźlicy

W minionym roku zaszczepiono przeciwko gruźlicy 2090 dzieci urodzonych w roku 2023 (96,31%); rok wcześniej – 2455 (97,30%). Liczba zaszczepionych jest niższa o 0,99%.

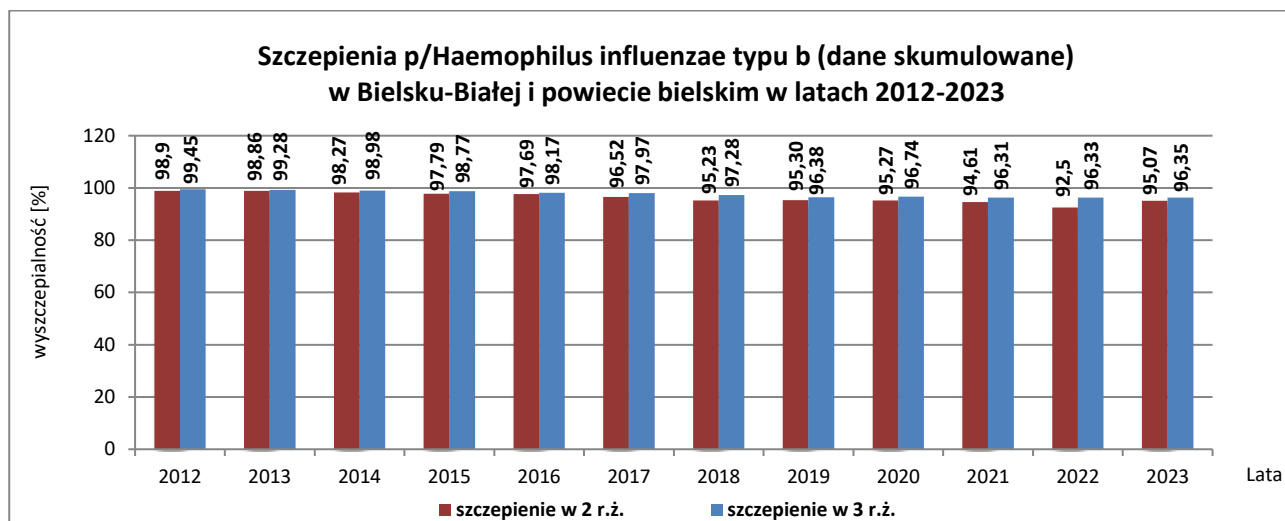
W roku 2023 nie zaszczepiono przeciwko gruźlicy 80 noworodków (w tym 24 dzieci z powodu braku zgody rodziców).

W związku z obserwowanym od paru lat wzmożonym ruchem emigracyjnym notuje się w grupach wiekowych do 15 roku życia większą liczbę dzieci niezaszczepionych przeciwko gruźlicy. Szczepienia powyższe uzupełniane są systematycznie; w roku 2023 zaszczepiono 45 dzieci w wieku powyżej 12 m.ż. do ukończenia 15 r.ż., tj. o 12 dzieci mniej w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia przeciwko *Haemophilus influenzae* typu b

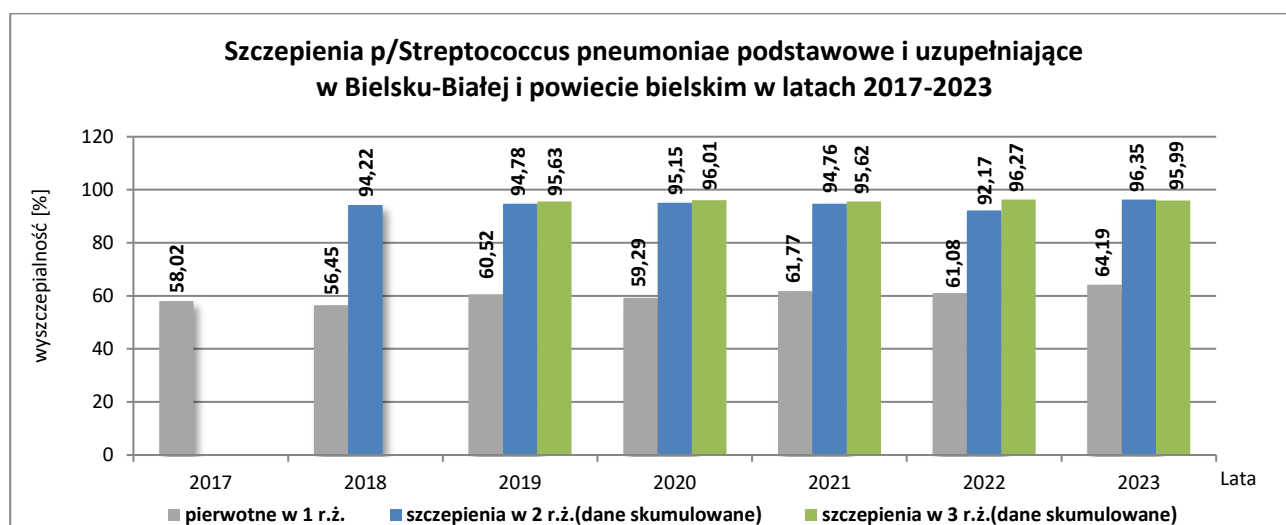
W 2023 r. szczepieniem pierwotnym (w pierwszym roku życia) objęto 1112 dzieci, co stanowi 51,24% podlegającej populacji. W drugim roku życia szczepienie pierwotne i uzupełniające wykonano w 95,07% (2526 dzieci). W trzecim roku życia stan zaszczepienia wyniósł 96,35% (2953 dzieci) – dane skumulowane - niewielki wzrost o 0,02% wyszczepienia w tej grupie wiekowej w stosunku do ubiegłego roku.

Szczepienia przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*

W roku 2023 szczepienia populacyjne obejmowały dzieci:

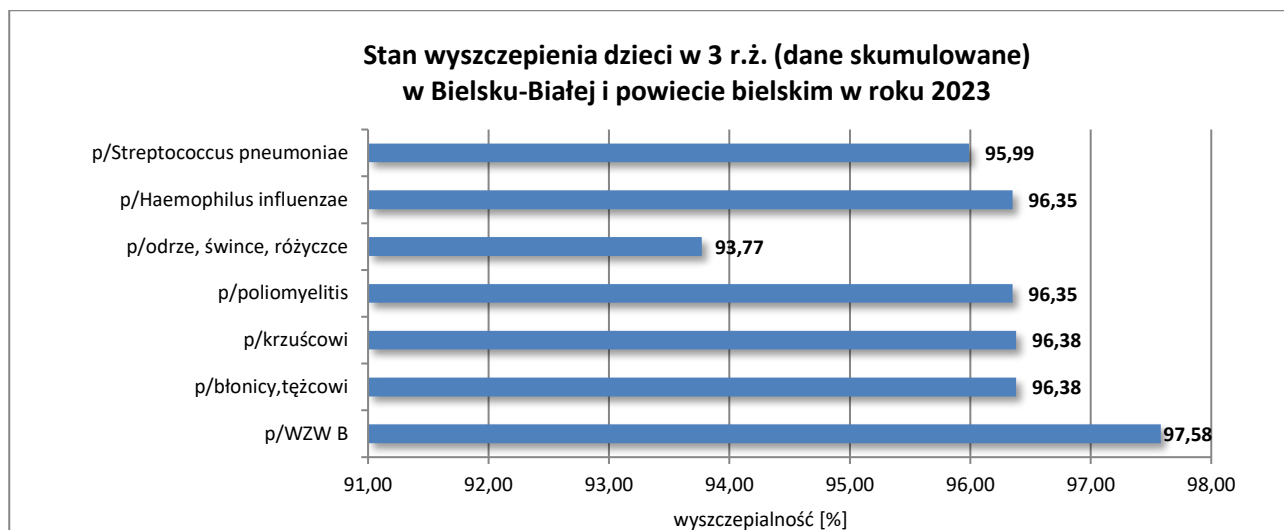
- w 1 r.ż. - rocznik 2023 (2170 dzieci); szczepienia pierwotne ukończyło 1393 dzieci, co stanowi 64,19%;
- w 2 r.ż. - rocznik 2022 (2657 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 2560 dzieci (96,35%), u 97 dzieci (3,65%) nie rozpoczęto szczepienia lub nie zakończono cyklu pierwotnego;
- w 3 r.ż. - rocznik 2021 (3065 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 2942 dzieci (95,99%), u 123 (4,01%) dzieci nie rozpoczęto szczepienia lub nie zakończono cyklu pierwotnego;
- w 4 r.ż. - rocznik 2020 (3250 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 3142 dzieci (96,68%), u 108 (3,32%) dzieci nie rozpoczęto szczepienia lub nie zakończono cyklu pierwotnego.

W roku 2023 przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* oprócz szczepień populacyjnych oraz w grupach ryzyka, szczepieniem zalecanym objęto 611 osób w tym: w wieku 0-19 r.ż. - 206, 20-29 lat – 11, 30 lat i powyżej - 394 osoby.

Stan wykonania szczepień obowiązkowych w 3 r.ż.

Zestawienie wszystkich obowiązkowych szczepień wykonanych w ramach PSO w trzecim roku życia, to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych.

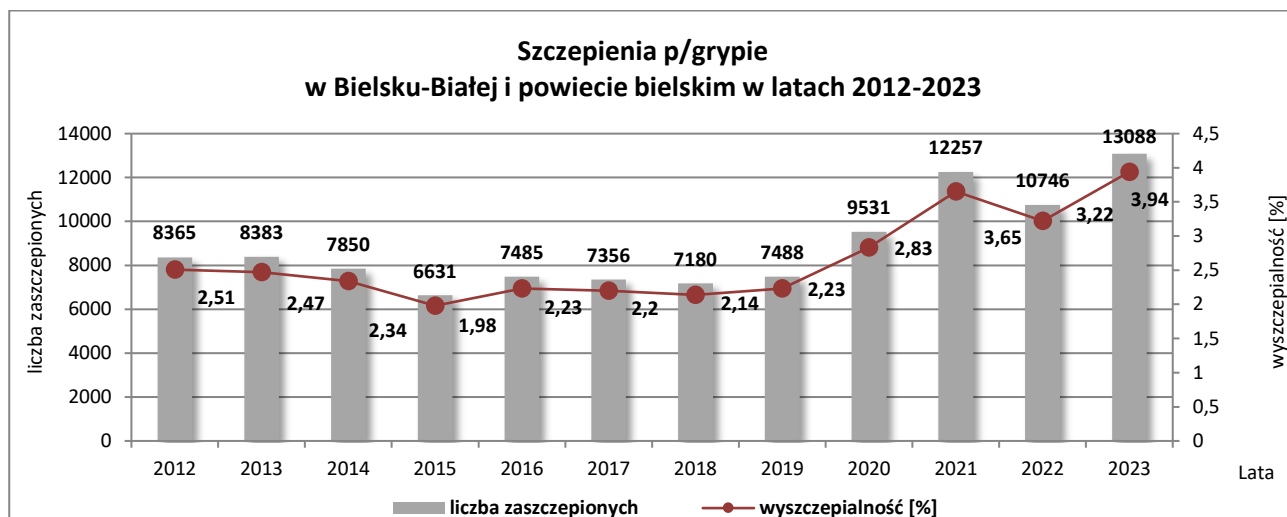

Powyższy wykres pokazuje, iż obowiązkowe szczepienia ochronne są w większości wykonywane na poziomie powyżej 96,3% (za wyjątkiem szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce, gdzie wykonawstwo osiągnęło poziom 93,77% oraz p/*Streptococcus pneumoniae* - 95,99%). Najwyższą wyszczepialność osiągnięto w szczepieniach przeciwko WZW typu B - 97,58%.

Zalecane szczepienia ochronne

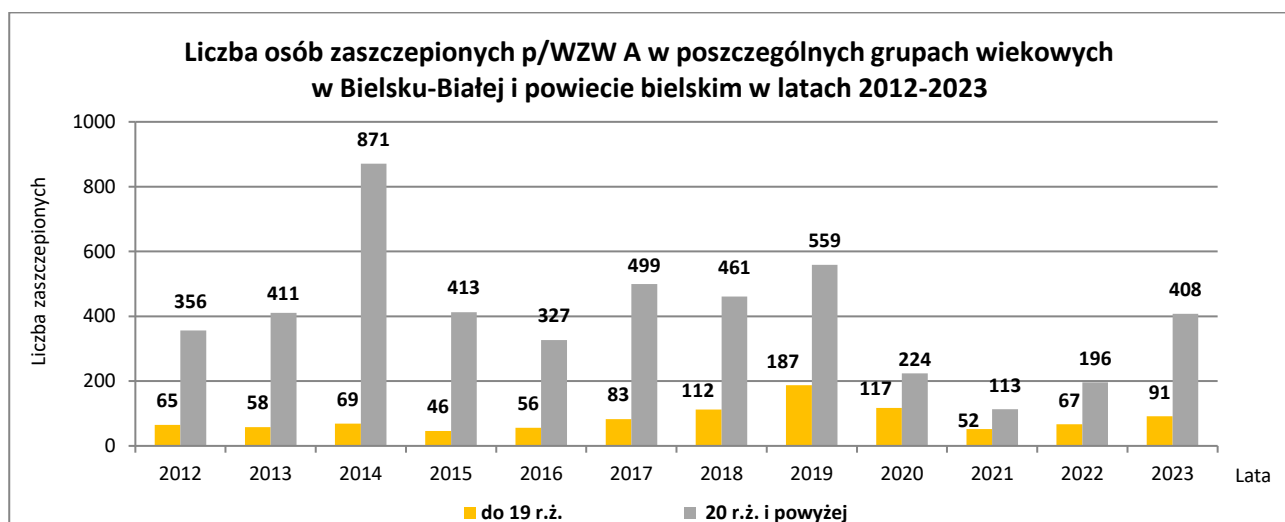
Szczepienia przeciwko grypie

W roku 2023 zainteresowanie szczepieniem przeciwko grypie na podległym terenie było nieznacznie wyższe o 0,72% niż w roku ubiegłym. Zaszczepiono 13088 osób (3,94%), w 2022 r. - 10746 mieszkańców (3,22%). Większość szczepionych stanowiły osoby w wieku produkcyjnym i starsze powyżej 65 roku życia. Ilość szczepień przeciwko grypie jest ciągle niewystarczająca, a liczba zaszczepionych stanowi symboliczny procent ogółu ludności, co przekłada się na wysoką zapadalność w sezonie epidemicznym na tę chorobę zakaźną.

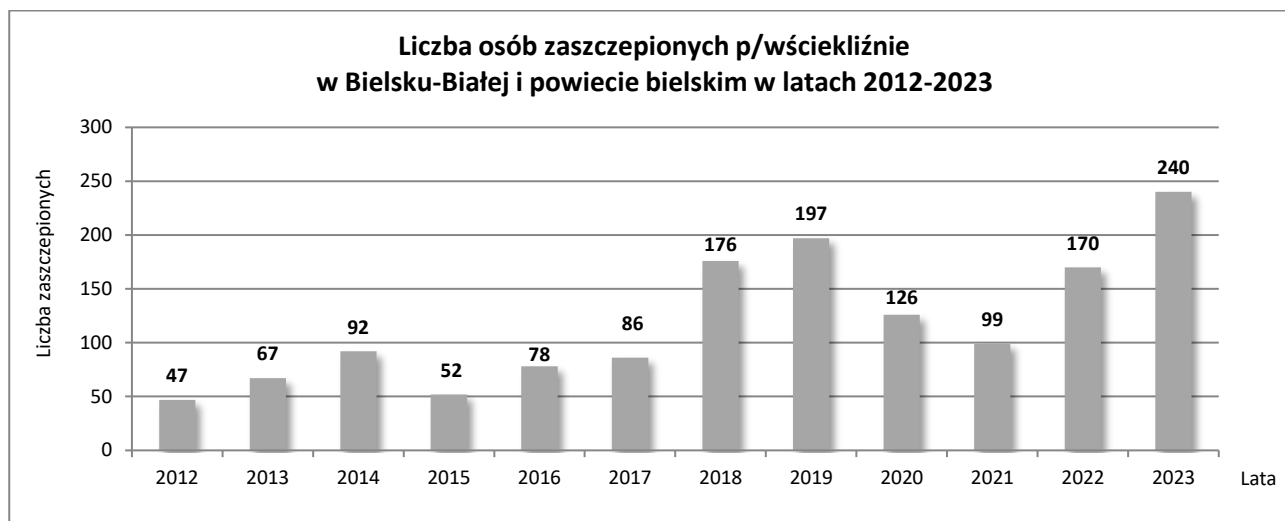
Szczepienia przeciwko WZW A

W 2023 roku zaszczepiono 499 osób. W stosunku do ubiegłego 2022 roku (zaszczepiono 263 osoby) odnotowano wzrost o 236 os. W przedziale wiekowym do 19 roku życia zaszczepiono 91 osób, w 20 r.ż. i powyżej immunizację wykonano u 408 osób.

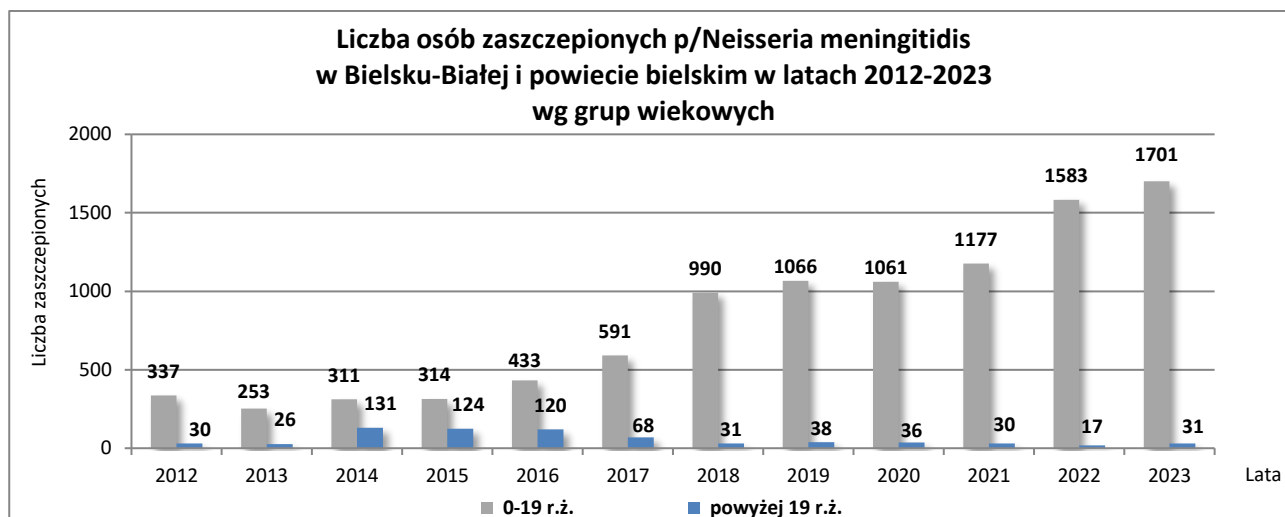
Szczepienia przeciwko wściekliznie

Szczepienia osób pokąsanych przez zwierzęta na podległym terenie wykonywane są w punkcie szczepień, który mieści się w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej (43-300 Bielsko-Biała, ul. Wyspiańskiego 21). Poekspozycyjnie uodporniono 41 osób. Ponadto w punktach medycyny podróży realizowane są komercyjne zalecane szczepienia profilaktyczne przeciwko wściekliznie – zaszczepiono 199 osób. Na poniższym wykresie przedstawiono dane skumulowane (szczepienia profilaktyczne i poekspozycyjne 240 osób).

Szczepienia przeciwko *Neisseria meningitidis*

Liczba zaszczepionych to 1732 osoby (0-19 r.ż.-1701; w 20 r.ż. i powyżej - 31).

Szczepienia w ramach medycyny podróży

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej funkcjonowało w 2023 roku 5 punktów szczepień, gdzie wykonywano poradnictwo związane z profilaktyką chorób zakaźnych oraz szczepienia obowiązkowe i zalecane w ruchu międzynarodowym.

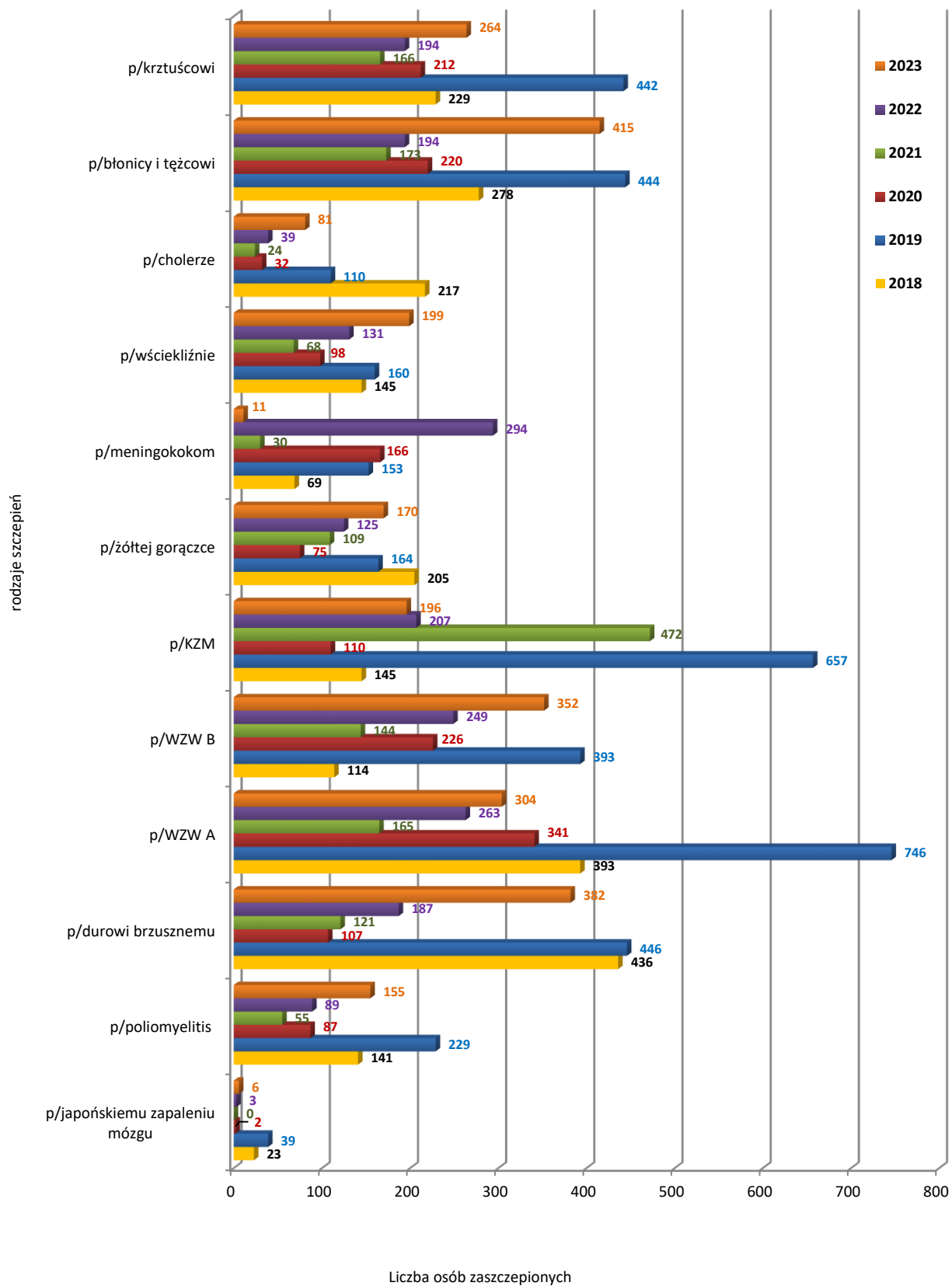
W 2023 roku w w/w punktach szczepień uodporniono łącznie:

- 170 podróżujących przeciwko żółtej febrze,
- 382 przeciwko durowi brzuszemu,
- 304 przeciwko WZW A,
- 352 przeciwko WZW B,

- 415 przeciwko błonicy i tężcowi,
- 155 przeciwko poliomyelitis,
- 264 przeciwko krztuścowi,
- 11 przeciwko meningokokom,
- 199 przeciwko wściekliczynie,
- 196 przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu,
- 81 przeciwko cholercie,
- 6 przeciwko japońskiemu zapaleniu mózgu.

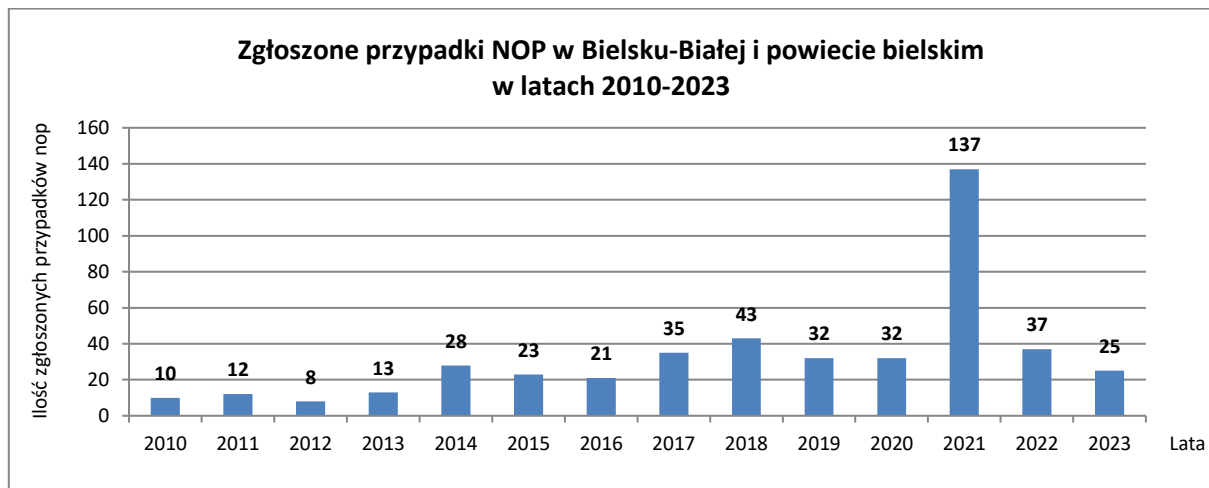
Na przestrzeni lat obserwuje się wyraźny wzrost zainteresowania immunoprofilaktyką chorób zakaźnych w grupie osób planujących wyjazdy zagraniczne. W 2023 r. nastąpił wzrost wykonanych szczepień w porównaniu do pierwszych lat pandemii zakażeń SARS-CoV-2 ze względu na liberalizację międzynarodowych przepisów zdrowotnych i zwiększenie migracji turystycznych oraz ekonomicznych, co pokazuje poniższy wykres.

Analiza wykonawstwa szczepień zalecanych u osób wyjeżdżających za granicę w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2018-2023

Analiza niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP)

W roku 2023 zarejestrowano 25 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych po szczepieniach obowiązkowych i zalecanych, w tym 2 zakwalifikowano jako poważne a 23 jako łagodne. Odnotowano 12 zgłoszeń mniej w stosunku do ubiegłego roku.

W 22 przypadkach niepożądane odczyny poszczepienne wystąpiły u małych dzieci w wieku od 0 do 3 roku życia, 2 przypadki NOP w 6 r.ż. i 1 u dziecka w 9 r.ż.

Uwzględniając kliniczny przebieg niepożądanych odczynów poszczepiennych:

- 15 dzieci było nadzorowanych ambulatoryjnie,
- 10 dzieci hospitalizowano w tym:

w 2 przypadkach NOP zakwalifikowano jako poważny:

- po szczepieniu I dawką przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae, WZW typ B (Hexacima) u 2-miesięcznej dziewczynki wystąpił epizod hypotoniczno-hyporeaktywny trwający 30 minut; przetransportowana do Szpitala Pediatrycznego - hospitalizowana 2 dni. Wykonano test w kierunku zakażenia SARS-CoV-2, uzyskując wynik pozytywny. Neurolog konsultujący dziecko epizod zwiótczenia i brak kontaktu powiązał z infekcją COVID-19. Po dobowej obserwacji dziecko w stanie ogólnym dobrym zostało wypisane do domu;
- po szczepieniu II dawką DTP jednocześnie ze szczepionkami: Imovax-Polio, ACT-HIB, Synflorix i RotaTeq u dziewczynki w 6 m.ż. wystąpiła krótkotrwała utrata przytomności z drgawkami trwającymi około 1 minuty, z bezdechem po czym u dziecka obserwowano obniżenie napięcia mięśniowego przez około 3 minuty. Przewieziona przez ZRM do Szpitala Pediatrycznego. Badania laboratoryjne wykazały podwyższone wskaźniki stanu zapalnego, pozostałe badania w normie. W oddziale stan dziewczynki nie

budził niepokoju, nie obserwowano zaburzeń napadowych i po 5 dniach obserwacji dziecko w stanie ogólnym dobrym zostało wypisane do domu;

w 8 przypadkach NOP zakwalifikowany jako łagodny:

- po jednoczasowym szczepieniu dziecka w wieku niemowlęcym preparatami: Hexacima, Prevenar-13 oraz RotaTeq wystąpiły pojedyncze zmiany wybroczynowe i wysypka drobnoplamista skóry głowy i tułowia. Dziewczynkę skierowano do obserwacji w warunkach szpitalnych, nie stwierdzając innych nieprawidłowości i po 5 dniach leczenia wypisano do domu w stanie ogólnym dobrym;
- po szczepieniu jednoczasowym preparatami: Hexacima, Prevenar-13 – u 16-miesięcznej dziewczynki wystąpiła gorączka, biegunka, wymioty; po diagnostyce i leczeniu w stanie ogólnym dobrym została wypisana do domu po 4 dniach hospitalizacji;
- po szczepieniu przeciwko gruźlicy BCG po 6 tygodniach stwierdzono w dole pachowym lewym widoczny powiększony niejednorodny węzeł chłonny o wymiarach 20x18x23 mm z komponentą płynną z zaczerwienieniem skóry tej okolicy; po 10 dniach leczenia i obserwacji dziecko wypisano do domu w stanie ogólnym dobrym;
- po szczepieniu III dawką preparatem Hexacima w dniu szczepienia u dziecka wystąpiły nudności, którym towarzyszyło obniżenie napięcia mięśniowego, bledność powłok skórnych i brak reakcji na bodźce. Epizod nastąpił po około 5 minutach od podania po raz pierwszy kaszki mlecznej - do tej pory dziecko karmiono naturalnie (mama na diecie bezmlecznej). W trakcie hospitalizacji wystąpiły 2 epizody naciągania na wymioty bez zaburzeń kontaktu, bez związku z karmieniem, następnie nie obserwowano nieprawidłowości. Po 3 dniach badań i obserwacji w stanie ogólnie dobrym dziewczynka została wypisana do domu;
- po szczepieniu IV dawką Hexacima u 2-letniej dziewczynki wystąpił nasilony odczyn miejscowy z zaczerwienieniem, wzmożonym uciepleniem, obrzękiem o średnicy około 15 cm obejmującym okolice kolana, podudzia i stopy po stronie lewej. Następnego dnia po szczepieniu dziecko przyjęto do Szpitala Pediatrycznego i po 4 dniach leczenia w stanie ogólnie dobrym wypisano do domu;
- po szczepieniu BCG 4-tygodniową dziewczynkę, przyjęto do szpitala z powodu gorączki 38,5°C, zaczerwienionego gardła, nieżytu nosa, wyczuwalnego pakietu węzłów chłonnych (10x15mm i 24x12mm) w lewym dole pachowym z zaczerwienieniem skóry i obrzękiem tkanki podskórnej. Po 11 dniach leczenia i obserwacji została wypisana do domu w stanie ogólnie dobrym;
- po szczepieniu preparatami Priorix i Prevenar-13 roczny chłopiec został przyjęty do szpitala z powodu gorączki 39°C, luźnych stolców, wymiotów. Po 4 dniowym leczeniu i obserwacji w stanie ogólnie dobrym wypisany do domu;

- po szczepieniu jednoczasowym pierwszymi dawkami: Hexacima, Synflorix i RotaTeq wystąpiła bladość powłok skórnych z marmurkowatością na kończynach dolnych, utrudniony kontakt z podejrzeniem utraty świadomości około 5 min, bez zaburzeń oddychania; poza obserwacją nie podejmowano żadnych działań. Została skierowana do Szpitala Pediatrycznego celem dalszej obserwacji i po 2 dniach wypisana do domu w stanie ogólnym dobrym.

Niepożądane odczyny wystąpiły po różnych szczepionkach, najczęściej po szczepieniach stosowanych u małych dzieci (0-3r.ż.):

Tabela. Liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych zgłoszonych do PSSE w Bielsku-Białej w 2023 roku w zależności od wieku szczepionych wraz z kwalifikacją NOP

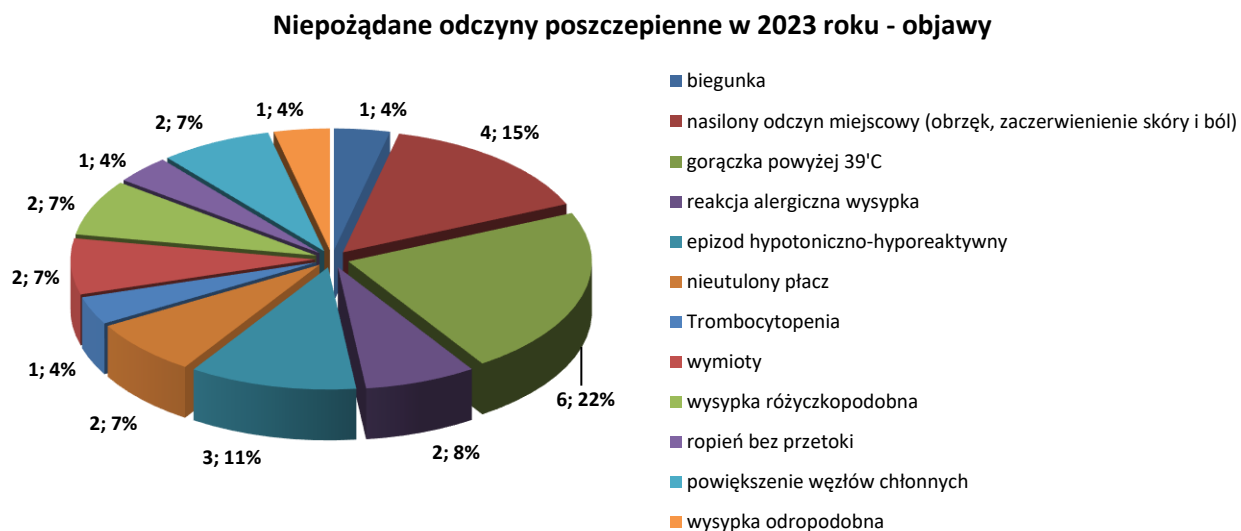
Wiek szczepionego	Liczba zgłoszonych NOP	Kwalifikacja NOP	Liczba hospitalizacji związanych z NOP	Liczba leczonych ambulatoryjnie z powodu NOP
0 – 3 r.ż.	22	2–poważne 20–łagodne	10	12
6 r.ż.	2	2–łagodne	0	2
9 r.ż.	1	1–łagodny	0	1
Razem	25	25	10	15

NOP zgłaszano po następujących preparatach szczepionkowych wykorzystywanych do realizacji programu szczepień ochronnych:

Tabela. Preparaty szczepionkowe, po których zgłaszano NOP do PSSE w Bielsku-Białej w 2023 roku.

Nazwa preparatu szczepionkowego	Liczba zgłoszonych przypadków NOP	Stosowane jednocześnie inne preparaty szczepionkowe /w ilu przypadkach/
Bexsero	2	-
Hexacima	7	1-Prevenar13 1-Prevenar13+ RotaTeq 1-Synflorix+ RotaTeq
Infanrix-Hexa	1	1-Synflorix+ RotaTeq
Pentaxim	3	1-Prevenar13+ RotaTeq
Priorix	5	1-Prevenar13 1-Synflorix
Tetraxim	1	-
BCG	3	-
DTP	1	1-Synflorix+RotaTeq+Imovax-Polio+Act-Hib
Euvax B	1	-
Fluenz-Tetra	1	-
Razem	25	8

Procentową analizę objawów NOP przedstawia diagram kołowy:

Każdorazowo przed szczepieniem przeprowadzono badanie lekarskie kwalifikacyjne z jednoczesnym poinformowaniem przez lekarza i pielęgniarkę rodziców/opiekunów/osobę szczepioną o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych.

We wszystkich przychodniach zajmujących się wykonawstwem szczepień ochronnych prowadzone są rejestry NOP sprawdzane podczas każdej kontroli punktów.

III. Higiena lecznictwa

Ocenę stanu sanitarnego opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej w podmiotach leczniczych.

Nadzór nad stacjonarnymi placówkami leczniczymi

W 2023 roku na terenie Bielska-Białej nadzorowano 19 stacjonarnych podmiotów leczniczych, w tym 16 szpitali, 1 hospicjum, 2 obiekty świadczące usługi inne niż szpitalne. W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 17 obiektów, przeprowadzając 71 kontroli sanitarnych. W trzech szpitalach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne stanowiące podstawę do wydania 4 decyzji administracyjnych.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, dyrektorzy 3 szpitali zgłosili do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku – Białej 15 szpitalnych ognisk epidemicznych, których czynnikiem etiologicznym był SARS-CoV-2. Odnotowano w nich łącznie 105 zakażeń SARS-CoV-2. Ponadto zgłoszono ogniska epidemiczne, których biologicznymi czynnikami były: *Clostridioides difficile* (2 ogniska – 6 pacjentów), *Klebsiella pneumoniae* KPC (5 ognisk, w tym 1 ognisko z zakażeniami objawowymi u 2 pacjentów i 4 ogniska z kolonizacjami u 26 pacjentów) oraz rotawirusy i adenowirusy (1 ognisko - 2 pacjentów).

Nadzór nad placówkami lecznictwa otwartego oraz prywatnymi gabinetami świadczącymi usługi medyczne

Na terenie miasta Bielska-Białej w 2023 roku nadzorem sanitarnym objęto 231 placówek lecznictwa otwartego, z czego 203 to placówki niepubliczne, 9 publicznych i 19 zakładów rehabilitacji leczniczej. Przeprowadzono 130 kontroli sanitarnych w 92 obiektach.

W 4 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne stanowiące podstawę do wydania 4 decyzji administracyjnych.

W jednym obiekcie stwierdzono brak opracowanych procedur sanitarnych dostosowanych do warunków i zakresu udzielanych świadczeń medycznych, w trzech obiektach wykazano usterki sanitarno-techniczne.

W jednej placówce nie zachowano rozdziału czasowego przyjęć osób zdrowych i chorych – nieprawidłowość usunięto w terminie natychmiastowym, wobec czego wydano decyzję płatniczą i umarzającą wszczęte postępowanie administracyjne.

Nałożono 2 mandaty karne na łączną sumę 1000,00 złotych w dwóch podmiotach leczniczych. W jednym za niewłaściwe postępowanie z odpadami medycznymi (worki przeznaczone do gromadzenia odpadów medycznych o kodach 180103 i 180104 nieoznakowane etykietami identyfikującymi, przepełnione pojemniki na odpady, z których jeden znajdował się w pomieszczeniu

socjalnym), niewłaściwe przechowywanie jednorazowej bielizny czystej - w przypadkowych miejscach, brak zachowania rozdziału odzieży wierzchniej i ochronnej pracowników, w szafie duża ilość zbędnych przedmiotów (w tym przeterminowane środki czystościowe, buty, koce), w gabinetach lekarskich brak środków do dezynfekcji powierzchni, w magazynie środków czystościowych brudna, zaśmiecona podłoga.

W drugim podmiocie stwierdzono brudne stanowiska do mycia rąk, pojemniki ze środkiem dezynfekcyjnym nieopisane nazwą środka i datą ważności, pomieszczenia i wyposażenie w większości brudne i zakurzone (cokoły przypodłogowe i kratki wentylacyjne, stelaże łóżek dla pacjentów, pojemniki na kosmetyki, przyrządy rehabilitacyjne), środki do dezynfekcji z nieaktualnymi datami ważności, pajęczyny na suficie w toalecie dla pacjentów oraz poczekalni.

Rekontrole potwierdziły usunięcie uchybień w w/w placówkach.

Stan sanitarny pozostałych skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W obiektach stosowana była bielizna i odzież jednorazowego oraz wielokrotnego użytku. Brudną bieliznę i odzież segregowano oraz gromadzono w wydzielonych magazynach lub wyznaczonych miejscach, a następnie transportem pralni - w prawidłowym zabezpieczeniu - przewożono do prania. Czystą bieliznę zabezpieczoną przed zanieczyszczeniem transportowano samochodem pralni do placówek medycznych. W obiektach przechowywano ją najczęściej w wydzielonych zamkniętych szafach. Odpady medyczne poza jednym przypadkiem zbierano do profesjonalnych pojemników i gromadzono w przeznaczonych do tego celu lodówkach oraz pomieszczeniach wyposażonych w chłodziwo. Następnie były odbierane przez upoważnione firmy i transportowane do spalarni odpadów. Odpady komunalne gromadzono w pojemnikach z wkładami foliowymi, a wypełnione składowano w kontenerach, skąd upoważnione firmy wywoziły je na składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane w Bielsku-Białej.

W omawianym roku nadzorem objęto 208 prywatnych gabinetów lekarskich, 2 praktyki pielęgniarek i położnych oraz 4 inne prywatne placówki świadczące usługi medyczne. Skontrolowano 25 placówek, przeprowadzając 27 kontroli sanitarnych. W jednym gabinecie stwierdzono nieprawidłową gospodarkę odpadami medycznymi, za co nałożono mandat karny w wysokości 200,00 zł.

Dezynfekcja i sterylizacja

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad podmiotami świadczącymi usługi medyczne, dokonano oceny procedur dezynfekcyjnych w zakresie prawidłowości doboru i stosowania środków dezynfekcyjnych w profilaktyce zakażeń szpitalnych, przygotowania i sposobu przechowywania preparatów dezynfekcyjnych, a także procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych

rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne w stacjonarnych placówkach leczniczych, w placówkach lecznictwa otwartego oraz w praktykach lekarskich.

W 2023 roku na terenie miasta Bielska-Białej funkcjonowały 4 podmioty lecznictwa zamkniętego, świadczące usługi medyczne, w których sterylizacja prowadzona była w centralnej sterylizatorni działającej w ramach tego obiektu oraz 11 podmiotów leczniczych, których zaopatrzenie w materiały sterylne odbywało się zarówno z własnej sterylizatorni jak i w ramach umowy z podmiotem zewnętrznym. W 3 placówkach świadczących usługi inne niż szpitalne stosuje się wyłącznie sprzęt jednorazowy (1 hospicjum oraz 2 ośrodki dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i z uzależnieniami behawioralnymi).

Wspomniane centralne sterylizatornie spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2022 r., poz.402).

Tabela – Liczba podmiotów leczniczych działających na terenie Bielska-Białej w 2023 r. – stan na 31.12.2023 r.

Rodzaj placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli
Szpitalne	16	16	70
Obiekty świadczące usługi inne niż szpitalne	2	1	1
Hospicjum	1	0	0
Publiczne podmioty lecznicze – lecznictwo otwarte	9	5	7
Niepubliczne podmioty lecznicze – lecznictwo otwarte	203	74	109
Zakłady rehabilitacji leczniczej	19	13	14
Prywatne gabinety lekarskie	208	25	27
Praktyki pielęgniarek i położnych	2	0	0
Inne prywatne placówki świadczące usługi medyczne	4	0	0
Razem	464	134	228

IV. Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W 2023 roku pracownicy ONS-HŻŻ na terenie miasta Bielsko-Biała skontrolowali 885 obiektów, w tym: 870 obiektów żywnościowych, 15 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono łącznie 1067 kontroli, w tym 71 kontroli interwencyjnych (interwencje konsumentów).

W obiektach żywnościowych przeprowadzono 1051 kontroli, w wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością 16.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 338 próbek żywności, 25 próbek wymazów sanitarnych oraz 5 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością. Zakwestionowano 22 próbki żywności, 6 próbek wymazów sanitarnych oraz 1 próbkę wyrobu do kontaktu z żywnością, co stanowi 7,9 % wszystkich pobranych próbek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 6 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu higieniczno-sanitarnego, w wyniku stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, 128 decyzji zatwierdzających zakład oraz 52 decyzje zatwierdzające dodatkową działalność.

Winnych zaniedbań higieniczno-sanitarnych ukarano 35 mandatami na łączną kwotę 11350 zł.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów			
	2020	2021	2022	2023
Obiekty ogółem	1997	2181	2172	1898
Zakłady produkcji żywności	109	125	127	128
Obiekty obrotu żywnością	1025	1149	1090	1058
Zakłady żywienia	791	847	884	931
Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	50	60	71	73

Decyzje administracyjne, mandaty, unieruchomienia - lata 2020-2023

Rok	decyzje administracyjne nakazowe		nałożone mandaty			obiekty unieruchomione
	liczba	procent obiektów objętych decyzjami	liczba	kwota	procent obiektów, w których ukarano mandatami	liczba
2020	4	0,20%	8	2300	0,40%	0
2021	4	0,20%	11	2750	0,5%	0
2022	10	0,46%	31	8400	1,43%	0
2023	6	0,32%	35	11350	1,84%	0

Ocena stanu sanitarnego zakładów produkcji/obrotu żywnością oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzona była na podstawie jednolitych kryteriów, zgodnie z arkuszem oceny zakładu, stanowiącym załącznik do Procedury urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Przekazano 1 sprawę do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Dotyczyła ona wymierzenia kary w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia stosownego wniosku.

Stan sanitarny zakładów ogółem w latach 2020 – 2023

	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	%	Sklassyfikowano obiektów	%	Obiekty uznane za złe	%	Liczba kontroli i rekontroli
2020	1986	660	33	413	21	1	0,05	845
2021	2181	1045	48	793	36	0	0	1284
2022	2172	896	41,25	614	28,27	1	0,05	1162
2023	2190	885	40,4	622	28,4	2	0,23	1067

Stan sanitarny w rozbiciu na główne grupy obiektów w 2023

	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	Sklassyfikowano obiektów	Obiekty uznane za złe	Liczba kontroli i rekontroli
Obiekty produkcji żywności	128	80	36	0	99
Obiekty obrotu żywnością	1058	402	237	1	517
Obiekty żywienia zbiorowego	931	388	335	1	435
Wytwórnice materiałów i wyr. do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami	73	15	14	0	16
Razem	2190	885	622	2	1067

Obiekty produkcji żywności

W roku 2023 na terenie miasta Bielsko-Biała w ewidencji znajdowało się 128 zakładów produkcji żywności, łącznie w tej grupie przeprowadzono 99 kontroli.

Żaden z obiektów w 2023 r. nie został oceniony jako niezgodny (wg arkusza oceny stanu sanitarnego stanowiącego załącznik do Procedury urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością).

Najczęściej stwierdzane uchybienia to:

- zły stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów i podłóg;
- obecność szkodników sanitarnych;
- brak realizacji zasad systemu HACCP;
- nieprawidłowo prowadzona kontrola wewnętrzna w zakresie nadzoru nad wyrobami gotowymi.

Działania kontrolne i represyjne w obiektach produkcji żywności w latach 2020 – 2023

Rok	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
	Ogółem	skontrolowanych		Wydano decyzji administracyjnych	unieruchomienia	mandaty	Kwota
2020	109	66	84	2	0	2	800
2021	125	25	47	1	0	1	200
2022	127	85	113	3	0	5	1500
2023	128	80	99	1	0	5	1450

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2023 skontrolowano 402 obiektów z 1058 prowadzących działalność handlową na podległym terenie.

Jeden z obiektów został oceniony jako niezgodny (wg arkusza oceny stanu sanitarnego). Skierowano jeden wniosek o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w związku z rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości:

- przechowywanie artykułów nietrwałych mikrobiologicznie w niewłaściwej temperaturze lub poza urządzeniami chłodniczymi,
- brak prawidłowych zapisów kontroli wewnętrznej, w tym rejestrów temperatur przechowywania łatwo psującej się żywności i dostaw towarów,
- brak szkoleń personelu z zasad systemu HACCP,
- Niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy,
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych przeterminowanych.

Działania kontrolne i represyjne w obiektach obrotu żywnością w latach 2020 – 2023

Rok	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
	Ogółem	skontrolowanych		Wydano decyzji administracyjnych	unieruchomienia	mandaty	Kwota
2020	1025	304	434	0	0	1	300
2021	1149	549	706	1	0	5	1050
2022	1090	386	542	2	0	8	1400
2023	1058	402	517	1	0	11	3300

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2023 roku skontrolowano 388 na 931 zarejestrowanych zakładów żywienia zbiorowego. Jeden z obiektów został oceniony jako niezgodny (wg arkusza oceny stanu sanitarnego).

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości:

- niezachowanie należytej czystości,
- zły stan sanitarno-porządkowy,
- brak wdrażanych zasad GHP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak prawidłowej segregacji żywności,
- brak prowadzonego monitoringu temperatur ciągłości łańcucha chłodniczego,
- używanie do produkcji produktów przeterminowanych,
- zły stan techniczny ścian i sufitów.

W 2023 r. na terenie miasta Bielsko-Biała odnotowano 2 podejrzenia wystąpienia zatruc pokarmowych tj. w dwóch przedszkolach – pobrane próbki i wymazy sanitarne były niekwestionowane.

Mała gastronomia

Najczęściej powtarzającymi się usterkami były:

- zły san sanitarno – porządkowy – niezachowanie należytej czystości,
- brak wdrażanych zasad GHP i GMP,
- brak procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak prowadzonego monitoringu temperatur ciągłości łańcucha chłodniczego,
- używanie do produkcji przeterminowanych surowców.

W związku ze złym stanem sanitarnym 7 przedsiębiorców ukarano mandatem karnym na kwotę 2300 zł.

Działania kontrolne w obiektach żywienia zbiorowego otwartego w latach 2020- 2023

Rok	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
		zarejestrowanych	skontrolowanych		wydano decyzji administracyjnych	w tym unieruchomienia	mandaty	kwota (PLN)
2020	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	506	173	200	0	0	3	700
	w tym zakłady małej gastronomii	316	85	94	0	0	1	100
2021	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	547	271	312	2	0	3	900

	w tym zakłady małej gastronomii	350	169	188	2	0	2	500
2022	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	468	254	294	2	0	7	2100
	w tym zakłady małej gastronomii	295	139	152	0	0	5	1800
2023	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	490	294	353	3	0	13	4400
	w tym zakłady małej gastronomii	293	130	156	2	0	7	2300

Działania kontrolne w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w latach 2020 - 2023

Rok	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
		zarejestrowanych	skontrolowanych		wydano decyzji administracyjnych	w tym unieruchomienia	mandaty	kwota (PLN)
2020	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	285	112	122	2	0	2	500
2021	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	279	163	176	0	0	0	0
2022	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	276	143	172	3	0	4	1200
2023	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	284	183	208	1	0	2	400

Jakość zdrowotna środków spożywczych – badania laboratoryjne

W 2023 roku w nadzorowanych obiektach na terenie miasta Bielsko-Biała pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności 338 próbek żywności, 25 próbek wymazów sanitarnych oraz 5 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecność ciał obcych. Kwestionowano 29 próbek, w tym 19 próbek na zanieczyszczenia mikrobiologiczne, 3 próbki w związku z przekroczeniem pozostałości pestycydów, 4 próbki w związku z obecnością zanieczyszczeń biologicznych, 1 próbkę ze względu na zawartość substancji dodatkowych, 1 próbkę ze względu na obecność glutenu, 1 próbkę wyrobu

do kontaktu z żywnością ze względu na przekroczenie limitu pierwszorzędowych amin aromatycznych.

Lata	Ilość pobranych prób	Ilość kwestionowanych prób	% kwestionowanych prób
2020	218	20	9,2
2021	363	0	0
2022	388	4	1
2023	368	29	7,9

Ocena sposobu żywienia

W 2023 r. w trakcie przeprowadzanych kontroli w placówkach oświatowych zwracano szczególną uwagę na ocenę sposobu żywienia dzieci i młodzieży, analizowano jadłospisy i wypisy magazynowe oraz produkty używane do przygotowywania posiłków pod kątem obowiązującego Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. W 2023 r. roku dokonano oceny żywienia przy użyciu programu komputerowego „WIKT IV” na podstawie dekadowych wypisów magazynowych w 5 stołówkach przedszkolnych. Ponadto, w 2 stołówkach przygotowujących posiłki dla dzieci w żłobkach, pobrano próby posiłków obiadowych do badań laboratoryjnych. Przeprowadzono analizę m.in. wartości energetycznej posiłków, % energii z białka, % energii z tłuszczu, zawartości białka, elektrolitów (sód, magnez, wapń, potas) oraz witamin. Najczęściej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie % udziału energii z tłuszczu, zawartości wapnia, żelaza i witamin w przygotowywanych posiłkach.

W okresie sprawozdawczym dokonano także oceny żywienia w 1 stołówce szpitalnej oraz 4 szpitalach zapewniających żywienie pacjentów w systemie cateringowym. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w zakresie żywienia pacjentów to zbyt mała ilość warzyw i owoców w całodziennym żywieniu, zbyt mało produktów zbożowych z pełnego przemiału przynajmniej w jednym głównym posiłku, zbyt mała ilość tłuszczów roślinnych bogatych w kwasy jedno- i wielonienasycone przynajmniej w posiłku obiadowym oraz zbyt długie przerwy między posiłkami w ciągu dnia.

Do podmiotów odpowiedzialnych za żywienie zostały wysłane pisma informując o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz konieczności podjęcia stosownych działań korygujących.

Skargi, wnioski, interwencje

W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęło 71 interwencji w tym: 17 anonimowych, 54 interwencje z podaniem danych osobowych interweniującego, 2 interwencje przekazane przez Głównego Inspektora Sanitarnego, 1 przekazana przez WIJHARS

w Katowicach, 1 przekazana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie oraz 1 przekazana przez WSSE w Katowicach.

Upoważnieni Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego podejmowali działania i czynności kontrolne w trakcie których, ustalono co następuje:

- 6 interwencji zasadnych w całości,
- 8 interwencji częściowo zasadnych,
- 54 interwencji nieuzasadnionych,
- 3 interwencji nie rozpatrzono ze względu na:
  - ✓ brak możliwości skontrolowania obiektu – obiekt nieczynny,
  - ✓ brak możliwości skontrolowania obiektu – brak straganu,
  - ✓ brak możliwości skontrolowania obiektu – brak dokładnych danych lokalizacji obiektu.

W związku ze zgłaszanymi nieprawidłowościami pobrano do badań laboratoryjnych 13 próbek środków spożywczych:

- 1 próbka mąki pszennej w kierunku zanieczyszczeń biologicznych,
- 1 próbka pasztetu z perliczką w kierunku zanieczyszczeń biologicznych,
- 1 próbka suplementu diety Olej z czarnuszki w kierunku oceny organoleptycznej,
- 1 próbka „Chruppek z soczewicy o smaku śmietankowego koperku” w kierunku oceny organoleptycznej,
- 1 próbka makaronu kokardki w kierunku zanieczyszczeń fizycznych,
- 1 próbka sera Gouda w kierunku oceny organoleptycznej,
- 5 próbek orzechów nerkowca w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 1 próbka herbatki ekologicznej „Kwiat mniszka” w kierunku zanieczyszczeń biologicznych,
- 1 próbka ciastek z kawałkami czekolady w kierunku zanieczyszczeń fizycznych.

Żadna z powyższych pobranych próbek środków spożywczych nie została zakwestionowana.

Ponadto w związku z interwencją zostały pobrane do badań laboratoryjnych następujące próbki:

- 3 próbki wymazów sanitarnych pobranych w Kuchenkach oddziałowych w Bielskim Centrum Psychiatrii Olszówka, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Olszówka 102;
- 5 próbek wymazów sanitarnych pobranych w firmie cateringowej Catermed, dostarczającej posiłki do ww. Centrum Psychiatrii Olszówka.

Z ww. próbek wymazów sanitarnych zakwestionowano 4 próbki ze względu na wykrycie bakterii z grupy *Enterobacteriaceae*.

W związku ze zgłaszanymi nieprawidłowościami nałożono 15 mandatów karnych na łączną kwotę 4400 zł.

Najczęściej zgłaszanymi przez konsumentów nieprawidłowościami były:

- ✓ wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności,
- ✓ nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny obiektów,
- ✓ niewłaściwa jakość serwowanych posiłków,
- ✓ obecność insektów i gryzoni w obiektach tj. myszy, szczury, koty, muchy, mrówki, larwy itp.,
- ✓ niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych,
- ✓ zanieczyszczenia fizyczne i biologiczne środków spożywczych,
- ✓ dolegliwości ze strony układu pokarmowego tj. wymioty, biegunka,
- ✓ nieprzestrzeganie procedur GHP i HACCP,
- ✓ nieprawidłowa jakość serwowanych potraw w zakładach żywienia zbiorowego,
- ✓ nieprawidłowości w żywieniu dzieci w przedszkolach i szkole.

V. Bezpieczeństwo wody

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Miasto Bielsko-Biała zaopatrywane jest w wodę poprzez sieć wodociągową z 5 ujęć należących do Aqua S.A., tj. stacji uzdatniania wody w Kobiernicach, Wapienicy, Straconce oraz przy ulicy Polnej i Wróblowickiej.

W 2023 roku wszystkie wymienione ujęcia zostały skontrolowane, nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego obiektów.

W ramach prowadzonego przez PPIS w Bielsku-Białej nadzoru bieżącego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia pobrano 161 próbek wody. Natomiast w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowe Aqua S.A. i podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach prowadzonej działalności pobrano 140 próbek. Kontrola wewnętrzna prowadzona była prawidłowo zarówno w zakresie badań jak i częstotliwości, zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej.

W dniu 29.03.2023 r. wystąpiło zanieczyszczenie wody w sieci wodociągowej miasta w następstwie włączenia, po bezwykopowej renowacji (metoda CIPP), odcinka sieci. Wodę w dniach 29.03.2023 r., 30.03.2023 r. oraz 31.03.2023 r. uznano za niezdatną do spożycia. W badanych próbkach wody zidentyfikowano Styren.

Na podstawie wyników badań próbek wody ujawniono obecność bakterii grupy coli, *Escherichia coli* oraz *Enterokoków kałowych*, w wodzie pochodzącej z trzech indywidualnych ujęć, co skutkowało stwierdzeniami o okresowym braku przydatności wody do spożycia i wstrzymywaniu działalności gospodarczej w zakresie wymagającym korzystania z wody zdanej do spożycia.

Jakość wody ciepłej

W 2023 r. na terenie miasta Bielska-Białej pobrano 90 próbek w celu badania pod kątem wykrywania bakterii *Legionella sp.* w 13 obiektach. Pobór obejmował budynki szpitalne, domy pomocy społecznej, hotele, zakłady pracy oraz placówki wychowawcze. Przeprowadzone badania próbek wody pobranych na terenie Beskidzkiego Centrum Onkologii Szpital Miejski im. Jana Pawła II przy ul. Wyspiańskiego 21, wykazały średnie stężenie bakterii *Legionella sp.* (≥ 100 jtk./100ml). Kolejne nieprawidłowości związane z jakością wody ciepłej stwierdzono w FCA Powertrain Poland Sp. z o.o. ul. M. Grażyńskiego 141, Klubie Integracji Katolickiej Dom Pomocy Społecznej MBNP przy ul. Grzybowej 8 oraz w Domu Pomocy Społecznej Dom Nauczyciela przy ul. Pocztovej 11a,

gdzie otrzymane analizy badań jakości wody wykazały stężenie określone jako wysokie (≥ 1000 jtk./100ml). Próbki wody pobrane w pozostałych obiektach wykazywały stan zgodny z wymogami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z treścią powyższego rozporządzenia, podmioty lecznicze wykonujące działalność stacjonarnie i całodobowo, w których przebywają pacjenci z obniżoną odpornością, w tym objęci leczeniem immunosupresyjnym, są zobowiązane do wykonywania badań w kierunku wykrywania bakterii *Legionella sp w wodzie ciepłej*, dwa razy w roku.

Pływalnie

Mieszkańcy miasta Bielska-Białej w 2023 r. korzystali z 11 basenów: 4 ogólnodostępnych, 4 szkolnych, 1 rehabilitacyjnego i 2 odkrytych. Kompleksowe kontrole sanitarne wszystkich czynnych obiektów przeprowadzono w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego szatni, natrysków, niecek basenowych oraz pomieszczeń sanitarnych.

Baseny odkryte zostały skontrolowane przed uruchomieniem w sezonie letnim. Przeprowadzona kontrola wykazała dobry stan sanitarny i techniczny zaplecza sanitarnego, niecek basenowych oraz przyległych terenów rekreacyjnych.

Zarządcy wszystkich pływalni prowadzili badania jakości wody zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Próbki wody pobierane były w oparciu o harmonogram zatwierdzony przez PPIS w Bielsku-Białej.

W związku z wystąpieniem ponadnormatywnej ilości bakterii *Legionella sp.* w natryskach BSOGKK przy ul. Lompy 7 oraz pojawieniem się bakterii *Escherichia coli* w niecce jacuzzi na pływalni Troclik przy ul. Sosnkowskiego 14, w drodze decyzji administracyjnych nakazano usunięcie nieprawidłowości oraz doprowadzenie stanu jakości wody do wymagań określonych w w/w rozporządzeniu. Badania kontrolne potwierdziły odpowiednią jakość wody.

VI. Higiena komunalna

Na terenie miasta Bielska-Białej w 2023 r. nadzorem sanitarnym objęto obiekty użyteczności publicznej takie jak: ustępy publiczne i ogólnodostępne, domy pomocy społecznej, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz inne, noclegownie i domy dla bezdomnych, obiekty hotelarskie i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z w/w usług, dworce autobusowe, stacje kolejowe, tereny rekreacyjne, cmentarze, apteki, obiekty sportowe, obiekty kulturalno – widowiskowo – rozrywkowe, stacje paliw, pralnie, targowiska, przystanki autobusowe, łaźnia miejska, składowiska odpadów, schronisko dla zwierząt oraz środki transportu – łącznie 807 obiektów.

Ogółem skontrolowano 393 obiekty przeprowadzając 424 kontrole.

W następstwie stwierdzonych nieprawidłowości wydano decyzje administracyjne nakazowe dotyczące następujących obiektów: obiekty turystyczne, domy pomocy społecznej, zakłady fryzjerskie, obiekty kulturalne, zakłady pogrzebowe.

Ponadto za uchybienia sanitarno-higieniczne nałożono 14 mandatów karnych w łącznej wysokości 4200 zł.

Interwencje.

Ogółem do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku-Białej wpłynęło 44 interwencje z zakresu higieny komunalnej. Interwencje te dotyczyły: gospodarki odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, zanieczyszczenia balkonów odchodami gołębi, niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego korytarzy i piwnic w budynkach mieszkalnych, niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, uciążliwości zapachowych, zanieczyszczenia piwnic i posesji ściekami, hałasu środowiskowego oraz niewłaściwego użytkowania mieszkań.

VII. Higiena nauczania i wychowania dzieci i młodzieży

Państwowa Inspekcja Sanitarna, realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych, żłobkach i klubach dziecięcych, szkołach wyższych, w ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży oraz higieny procesów nauczania.

W 2023 roku objęto nadzorem 253 placówki nauczania i wychowania funkcjonujące na terenie Bielska- Białej oraz 194 turnusy letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Rodzaj placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli
Żłobki i kluby dziecięce	32	18
Przedszkola	94	56
Szkoły podstawowe	42	57
Szkoły podstawowe specjalne	2	1
Licea ogólnokształcące i technika	17	9
Zespoły szkół	23	15
Szkoły wyższe	6	3
Placówki z pobytem całodobowym	10	7
Pozostałe placówki stałe	27	5
Placówki sezonowe	194	58
Razem	447	229

W ramach nadzoru nad placówkami oświatowymi, wychowawczymi i wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono 229 kontroli sanitarnych w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń i wyposażenia, dostosowania mebli edukacyjnych do wymogów ergonomii, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, oceny higienicznej placów

zabaw dla dzieci w przedszkolach, warunków do utrzymania higieny osobistej dla uczniów w szkołach.

W trakcie kontroli w 25 publicznych i niepublicznych placówkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń i wyposażenia. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne, które dotyczyły 1 niepublicznego żłobka, 5 publicznych i 4 niepublicznych przedszkoli, 1 niepublicznej i 7 publicznych szkół podstawowych, 6 zespołów szkół, oraz 1 placówki rekreacyjno- wypoczynkowej.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach dotyczyły:

- złego stanu technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach,
- złego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego sal lekcyjnych oraz innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarno- higienicznych, w tym sprawności technicznej armatury,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- niewłaściwego natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach,
- niezachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla uczniów,
- nieodpowiednich mebli edukacyjnych, niezgodnych z wymaganiami ergonomii w szkołach i przedszkolach.

Ponadto w 2023 r. wydano 19 decyzji prolongujących termin wykonania obowiązków z lat ubiegłych. W trakcie kontroli publicznego przedszkola oraz zespołu szkół stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń, w związku z czym nałożono 2 mandaty karne na kwotę 800 zł. Kontrole sprawdzające placówek wykazały usunięcie wszystkich nieprawidłowości. W 2023 r. rozpatrzono 4 interwencje, które dotyczyły warunków sanitarno- higienicznych w 1 szkole podstawowej, 2 zespołach szkół oraz 1 niepublicznej szkole pomaturalnej. W toku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż 1 interwencja była zasadna natomiast 3 nieuzasadnione.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 2023 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Bielsku- Białej w październiku i listopadzie przeprowadzili ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 11 oddziałach 2 szkół podstawowych. Badaniami objęto 192 uczniów w klasach IV - VI.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga plecaka nie powinna przekraczać 10% -15% masy ciała ucznia.

Wyniki badań obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Liczba szkół, w których przeprowadzono badania	Liczba oddziałów IV-VI w badanych szkołach	Ogólna liczba uczniów w klasach IV- VI w badanych szkołach	Liczba badanych oddziałów	Liczba badanych uczniów	normy		
					niska 10%	wysoka 15%	powyżej 15%
2 szkoły podstawowe	14	227	11	192	87	79	26

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami zalecanej normy dyrektorów placówek zobowiązano do wdrożenia działań naprawczych, w tym przeprowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do uczniów i rodziców dzieci w przedmiocie problemu ciężkich tornistrów/plecaków.

Ergonomia mebli edukacyjnych w szkołach i przedszkolach

Wzorem lat ubiegłych dokonano oceny doboru mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów i przedszkolaków. Ogółem skontrolowano 44 oddziały w klasach I- III w 12 szkołach podstawowych. Oceniono 834 stanowiska pracy ucznia, z których 91 (11 %) było niezgodnych z Polską Normą. Ponadto przeprowadzono ocenę dostosowania rozmiarów mebli do wzrostu dzieci w 3 przedszkolach. Badaniami, które przeprowadzono w 8 oddziałach, objęto 187 stanowisk, z których 51 (27%) było niezgodnych z Polską Normą. Podczas oceny mebli w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dyrektorom szkół wydano odpowiednie zalecenia dotyczące zapewnienia odpowiednich mebli edukacyjnych dla uczniów zgodnie z zasadami ergonomii.

Warunki w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023 roku w internetowej bazie wypoczynku MEiN zgłoszono 194 turnusy wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Wypoczynek zorganizowany był w formach wyjazdowych (kolonie, obozy, zimowiska) oraz w miejscu zamieszkania uczestników. Przeprowadzono ogółem 58 kontroli turnusów wypoczynkowych w okresie ferii zimowych i wakacji.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno- higieniczny pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez uczestników wypoczynku, stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia, liczbę i stan techniczny urządzeń sanitarnych, zagęszczenie w pokojach mieszkalnych dzieci i młodzieży.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń, nie notowano zachorowań i zatruc pokarmowych oraz urazów wśród uczestników wypoczynku.

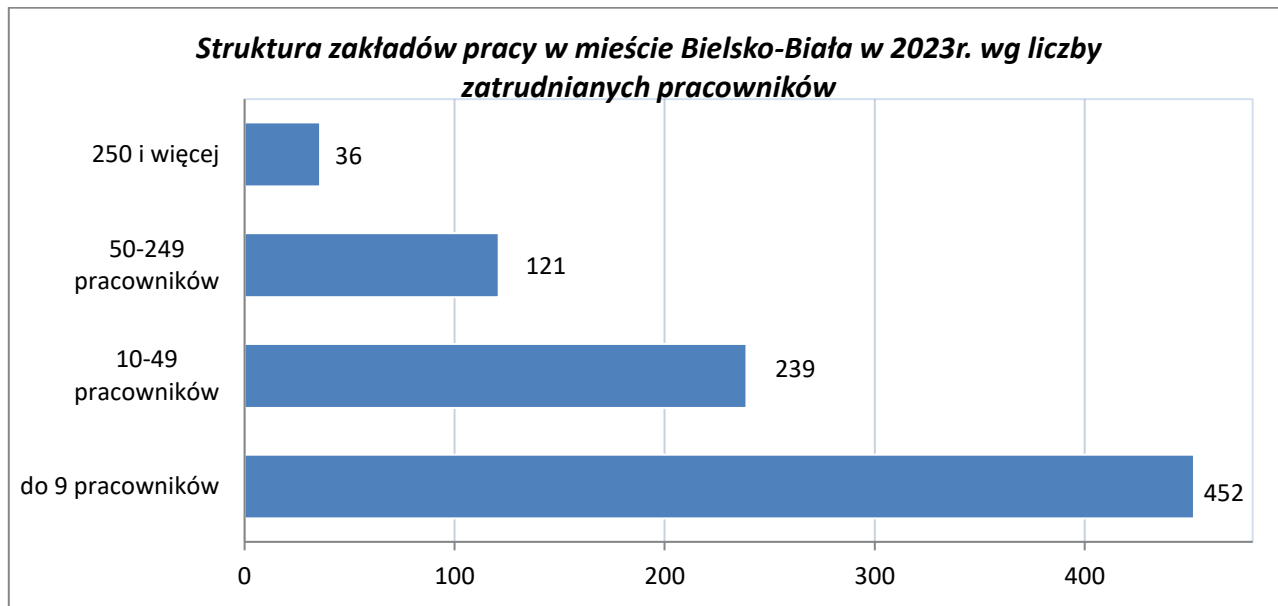
W 2023 r. w 3 niepublicznych placówkach - 1 żłobku i 2 przedszkolach, u 32 osób wystąpiły objawy nieżyty żołądkowo- jelitowego. Posiłki do tych obiektów dostarczała ta sama firma cateringowa. Do badań laboratoryjnych pobrano dostępne próby posiłku, wymazy z rąk personelu wydającego posiłki oraz z powierzchni roboczych.

W okresie od 7 do 19 lipca 2023 r. przeprowadzono kontrole sanitarne wszystkich ww. placówek w zakresie oceny stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń i wyposażenia, warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i personelu, a także oceny posiadanych przez placówki procedur postępowania w związku z reżimem sanitarnym, na bieżąco telefonicznie kontaktowano się z dyrektorami placówek. Do dyrektorów ww. placówek skierowano wystąpienia dotyczące zasad przestrzegania higieny w placówkach dla dzieci. Zwrócono uwagę na konieczność przestrzegania zasad higieny ze zwróceniem szczególnej uwagi na higienę i sposób podawania posiłków dla dzieci, a także higieny rąk zarówno dzieci i personelu. Ponadto przypomniano o obowiązku utrzymywania w należytej czystości sprzętu, wyposażenia i zabawek oraz wszystkich pomieszczeń placówki w celu minimalizowania ryzyka wystąpienia zakażeń. W toku kontroli ww. placówek nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń przeznaczonych dla dzieci.

Po przeanalizowaniu całości zebranego materiału i przeprowadzeniu kontroli sanitarnych w ww. placówkach nie można było jednoznacznie wskazać przyczyny wystąpienia zatrucia pokarmowego.

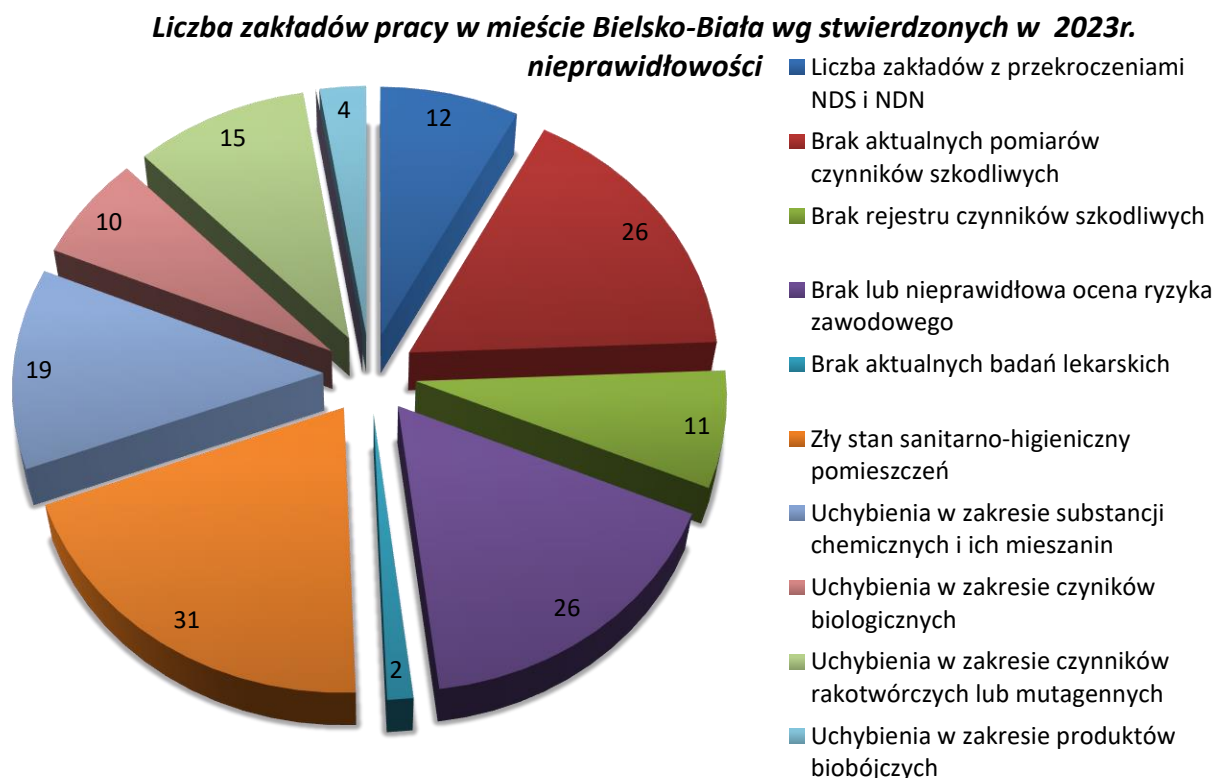
VIII. Higiena pracy

W 2023 roku na terenie miasta Bielska-Białej ewidencja Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej obejmowała 848 zakładów pracy, zatrudniających 39268 pracowników.

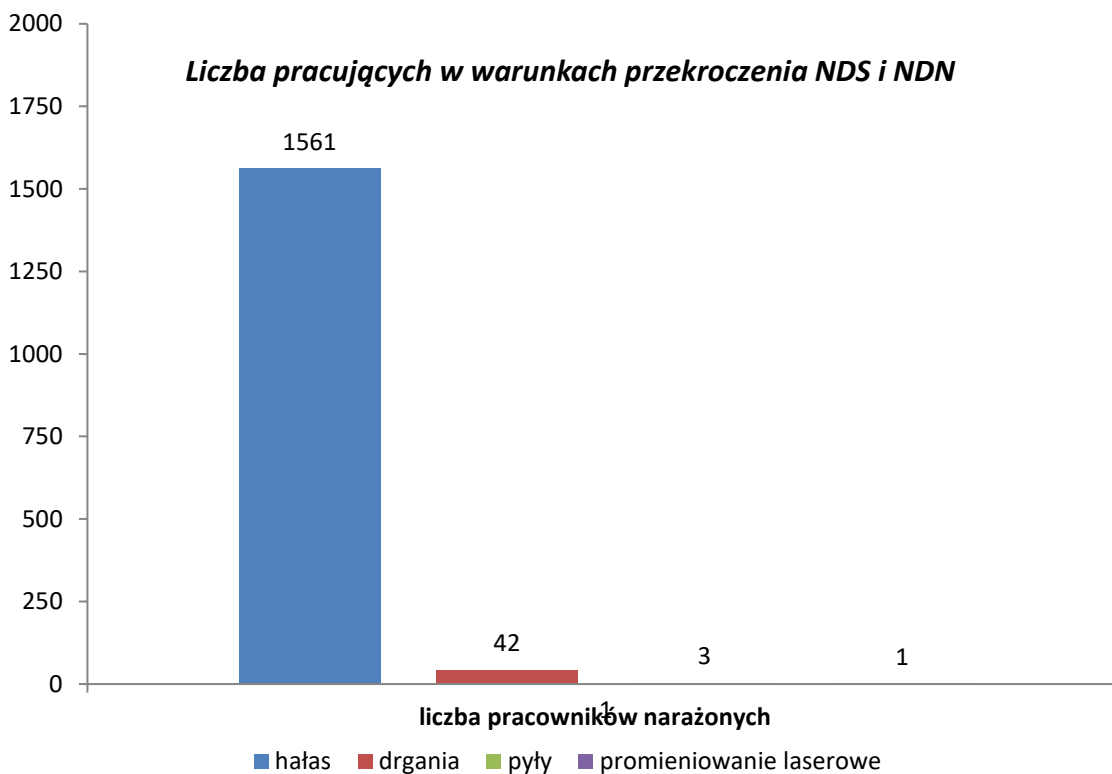
Oceni warunków higieny pracy poddano 96 zakładów pracy, przeprowadzając 161 kontrole sanitarnych.

W celu wyeliminowania stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych wydanych zostało 59 decyzji administracyjnych zawierających 433 zarządzenia.

W 2023 roku stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w 12 zakładach pracy, wskazując ekspozycję na jeden lub więcej czynników szkodliwych u 176 pracowników, w tym narażenie na czynniki fizyczne u 176 osób.

Łącznie w ewidencji (dane skumulowane) na terenie miasta Bielska-Białej zatrudnionych jest 1626 pracowników, w tym narażonych na: hałas 1561, drgania 42, pyły 3, substancje chemiczne 2, promieniowanie laserowe 1.

Powyższe działania obniżyły NDS i NDN czynników szkodliwych występujących w 2 zakładach pracy dając poprawę warunków pracy dla 2 pracowników. Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych oraz likwidację stanowisk pracy.

W ewidencji bieżącego nadzoru na terenie miasta Bielska-Białej jest 127 zakładów pracy, w których w środowisku pracy występują substancje, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. W roku 2023 poddano kontroli 27 zakładów, w których to narażenie na wyżej wymienione czynniki wystąpiło u 998 pracowników w tym u 157 kobiet.

W trakcie przeprowadzanych kontroli najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- nie poinformowano i nie przeszkolono w wymaganym zakresie pracowników w związku z narażeniem na działanie procesu technologicznego o działaniu rakotwórczym;

- nie oznakowano odpowiednimi napisami i znakami ostrzegawczymi miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia pracowników związane z występowaniem substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym;
- brak, niepełny lub nieaktualny rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym;
- brak, niepełny rejestr pracowników narażonych na działanie z substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym;
- pracownicy i ich przedstawiciele nie poinformowani o narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym;
- brak przeszkolenia pracowników w związku z narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym;
- niepełna ocena ryzyka zawodowego - brak wszystkich koniecznych informacji związanych z kontaktem/narażeniem pracowników na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym;
- brak instrukcji stanowiskowych bhp określających zasady postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenie dla pracowników;
- nie przekazano Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu „Informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym” za rok 2023;
- brak pomiarów w zakresie substancji, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- dopuszczenie możliwości spożywania posiłków i picia napojów przez pracowników w miejscach pracy, gdzie występuje proces technologiczny o działaniu rakotwórczym.

W ewidencji na terenie miasta Bielska-Białej znajdują się 163 zakłady pracy, w których występują szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne. W 2023 roku skontrolowano 16 zakładów pracy, w których 762 osób narażonych było na czynniki należące do 2 grupy zagrożenia oraz 276 pracowników narażonych na czynniki należące do 3 grupy zagrożenia. Przeprowadzono 24 kontrole i wydano 8 decyzji administracyjnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- brak opracowanych procedur: dezynfekcji, umożliwiającej bezpieczne usuwanie i postępowanie ze skażonymi odpadami,
- brak instrukcji obejmującej procedurę postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym w razie awarii lub wypadku związanej z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego,

- brak instrukcji postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym, w tym obejmującą procedurę postępowania w razie narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 zagrożenia,
- nie sporządzono planu postępowania na wypadek awarii z udziałem szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 zagrożenia,
- brak, nieaktualna lub niepełna ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, niepoinformowanie pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą,
- brak szkolenia dla pracowników mających kontakt ze szkodliwym czynnikiem biologicznym,
- brak/niekompletny rejestr pracowników oraz brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia,
- nie zaproponowano pracownikom wykonującym prace związane z narażeniem na szkodliwy czynnik biologiczny uodpornienia przy użyciu dostępnych szczepionek,
- nie zapewniono bezpiecznych warunków odkażania, czyszczenia, a w razie konieczności niszczenia odzieży, które uległy skażeniu szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono 75 kontroli, kwestionując między innymi karty charakterystyki dla 172 produktów.

stwierdzając m. in.:

- niezabezpieczone pojemniki zawierające substancje i mieszaniny chemiczne przed wydostaniem się z nich niebezpiecznej zawartości,
- nieprawidłowe składowanie zbiorników (mauzerów) z substancjami i mieszaninami chemicznymi stwarzającymi zagrożenie,
- wprowadzanie do obrotu substancji wbrew ograniczeniom załącznika XVII do rozporządzenia WE 1907/2006 REACH;
- brak urządzeń do przemywania oczu w pobliżu miejsca stosowania środków żrących,
- brak natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała w miejscu stosowania środków żrących,
- brak/nieaktualna instrukcja postępowania z materiałami szkodliwymi i niebezpiecznymi,
- brak instrukcji określającej sposób składowania, załadunku i transportu materiałów niebezpiecznych,
- brak/nieaktualny spis stosowanych w zakładzie produktów chemicznych,
- brak kart charakterystyki stosowanych w zakładzie produktów chemicznych,
- nieaktualne, niezgodne z obowiązującym wzorem karty charakterystyki produktów chemicznych,

- brak uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego wszystkich koniecznych informacji związanych ze stosowanymi w trakcie pracy mieszaninami chemicznymi stwarzającymi zagrożeniem,
- brak środków neutralizacyjnych.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości wydano 25 decyzji administracyjnych.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2023 roku przeprowadzono 10 kontroli, w wyniku których w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych bez prawidłowej klasyfikacji, karty charakterystyki oraz odpowiedniego oznakowania opakowania,
- wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych bez stosownego pozwolenia na obrót.

W 2023 roku w ewidencji na terenie miasta znajdowało się 35 zakładów produkcji, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi. Przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych. Kontrole dotyczyły nadzoru nad rynkiem kosmetycznym z uwzględnieniem oznakowania produktów kosmetycznych w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych (wersja przekształcona) (Dz.U. UE L. 2009 Nr 342, str. 59 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. z 2018, poz. 2227).

Choroby Zawodowe

W 2023 roku stwierdzono 5 przypadków chorób zawodowych.

Jednostka chorobowa	Rok										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pylica płuc		1							1		
Przewlekłe choroby narządu głosu	2		1		1	3		1	2	3	2
Przewlekłe choroby układu ruchu	4	2	2	1		2		1	3	1	2
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego w tym zespół cieśni nadgarstka	6	5		3	2	2	3	1	1	1	1
Zawodowe uszkodzenie słuchu							1			1	

Zewnętrzne pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych			1								
Alergiczny nieżyt nosa	1										
Astma oskrzelowa (Adler)				1							
Choroby zakaźne i pasożytnicze (covid-19)	1		1			2				1	
Pylica krzemowa					1	1					
Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry							1				
Ogółem:	14	8	5	5	4	10	5	3	7	7	5

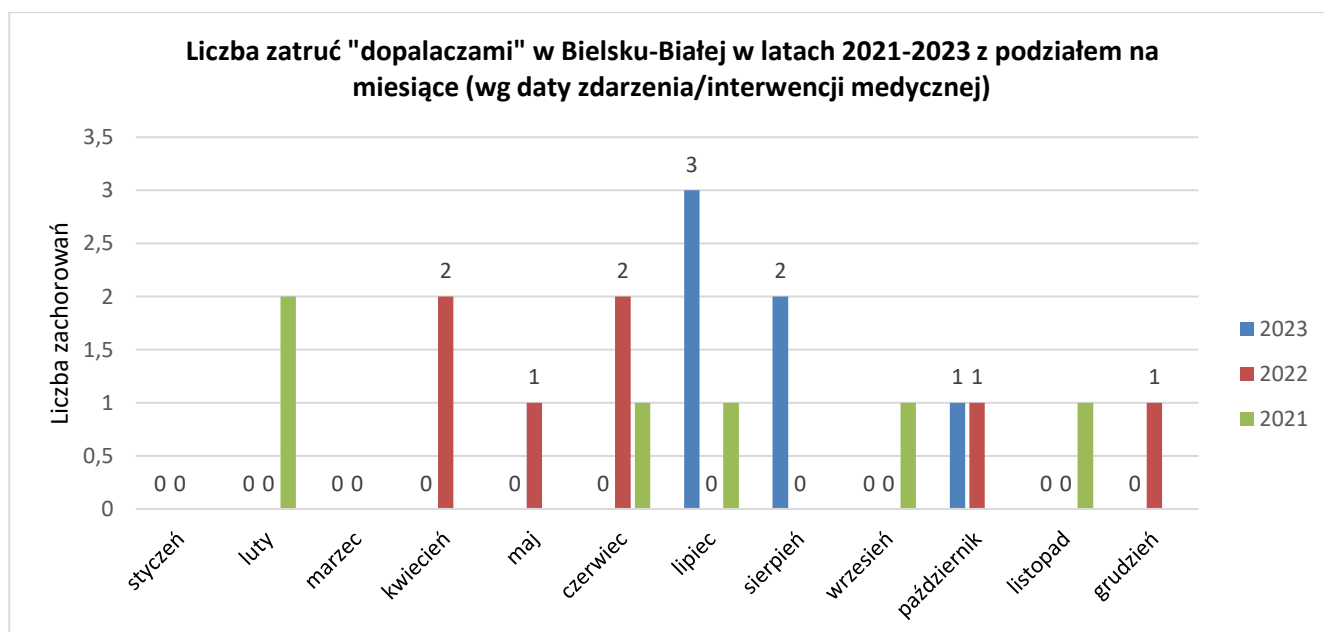
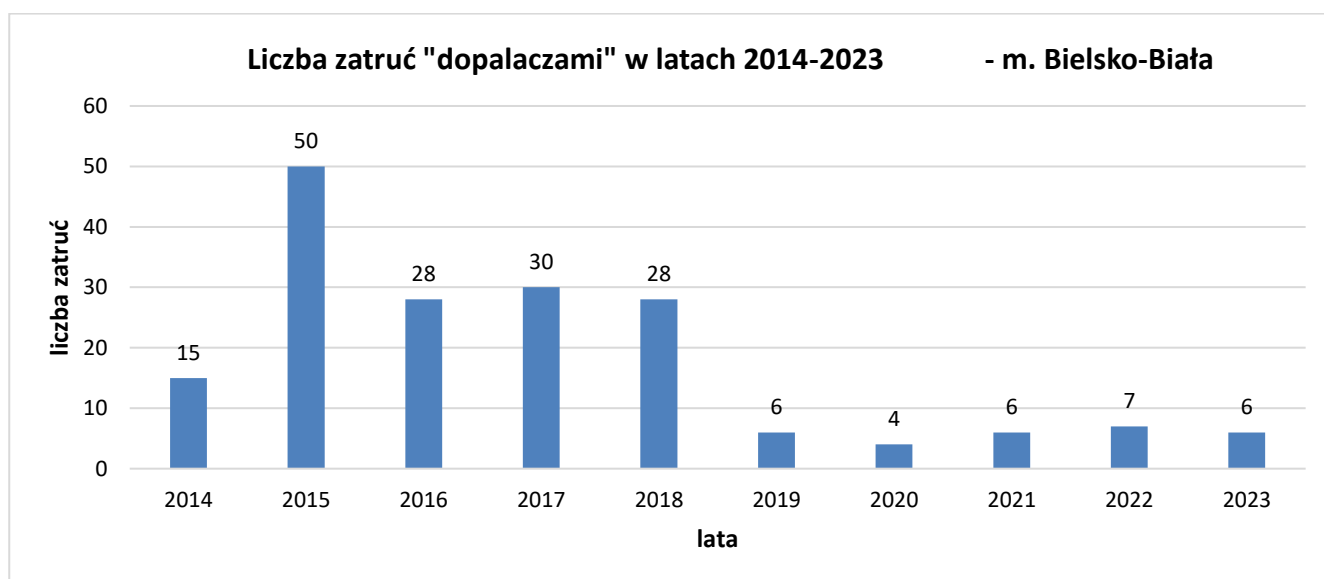
Zachorowania na choroby zawodowe w latach 2013- 2023.

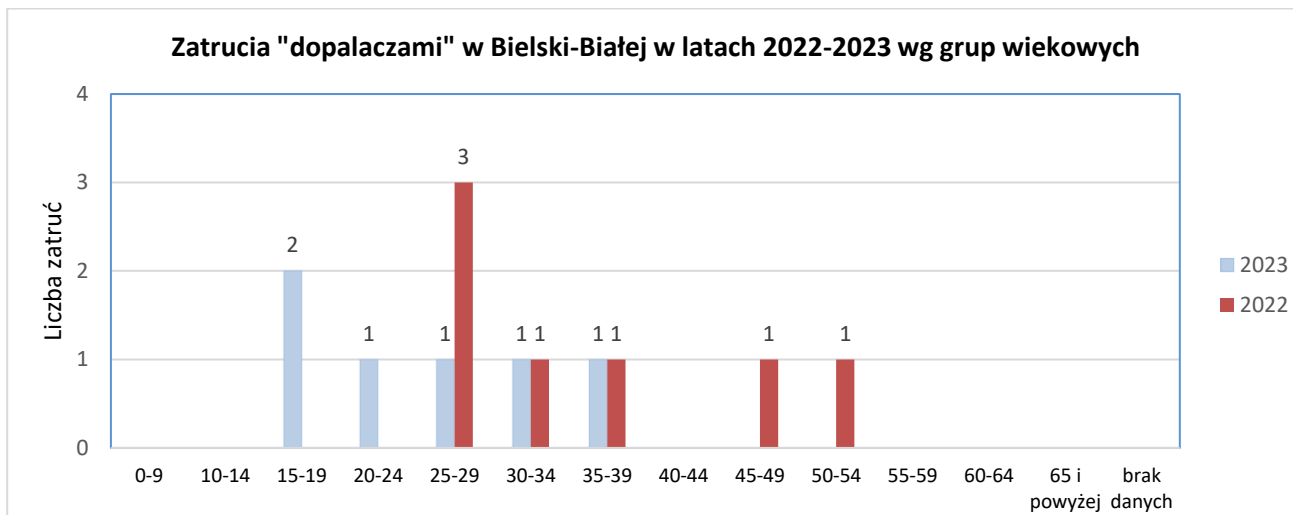
IX. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zatrucia tzw. „dopalaczami”

W 2023 roku na terenie Bielska-Białej na skutek spożycia tzw. dopalaczy zatruciu uległo 6 osób, 3 wymagały hospitalizacji.

Do rejestru włączane były zgłoszenia określone jako: „zatrucie dopalaczem”, „dopalacz”, „nieznany dopalacz”, wymienione z nazwy produkty „dopalaczowe”. Dane o zdarzeniach przekazywane były do PSSE na wystandaryzowanych formularzach. Zawierały informacje odnoszące się do daty interwencji medycznej, wieku i płci, miejsca zdarzenia oraz miejscowości hospitalizacji, a także nazwy „dopalacza”.

W 2023 roku nie odnotowano zgonów spowodowanych spożyciem nowych substancji psychoaktywnych.

X. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zapobiegawczy nadzór sanitarny nad warunkami higieny: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, warunkami higieniczno-sanitarnymi jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz w innych obiektach budowlanych realizowano w zakresie wynikającym w szczególności z treści art. 3 Ustawy o PIS.

W ramach ustawowych kompetencji dokonano w 2023 roku:

- 7 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zaopiniowano pozytywnie 12 wniosków o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- zaopiniowano 22 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- przeanalizowano 4 zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- przeanalizowano 4 uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wraz z podsumowaniem, w Bielsku-Białej 40,90% powierzchni terenu miasta objęte jest planem zagospodarowania przestrzennego,
- wydano 13 opinii sanitarnych o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem jego zakresu oraz 12 opinii o odstąpieniu od konieczności sporządzenia raportu, w myśl ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- wydano 3 opinie sanitarne dot. środowiskowych uwarunkowań przed wydaniem przez właściwe organy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć,
- wydano 4 opinie w sprawie warunków zabudowy,
- zaopiniowano 66 dokumentacji projektowych obiektów planowanych do realizacji na terenie miasta Bielska-Białej, wydano także 1 decyzję w sprawie wyrażenia zgody na usytuowanie wyrzutni terenowej,
- przeprowadzono 134 kontrole obiektów,

- dokonano 132 odbiory obiektów, nie zgłaszając sprzeciwu do ich użytkowania oraz wydano 1 decyzję – sprzeciw do uruchomienia obiektu,
- przeanalizowano 62 zawiadomienia o zakończeniu inwestycji w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Ogólna liczba spraw dotyczących inwestycji na terenie miasta Bielska-Białej w roku 2023 była większa niż w roku poprzednim 2022.

XI. Promocja Zdrowia

Sekcja Oświaty Zdrowotnej kontynuowała dotychczas realizowane inicjatywy edukacyjne oraz wdrażała nowe. Zakres podejmowanych działań dotyczył: profilaktyki palenia tytoniu i używania innych substancji psychoaktywnych w tym nowych narkotyków (tzw. „dopalaczy”), profilaktyki nadwagi i otyłości, zasad prawidłowego odżywiania, zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, profilaktyki nowotworów, promocji szczepień ochronnych, interwencje wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej – profilaktyka zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Celem prowadzonych działań było poszerzenie wiedzy poprzez edukację różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorcy, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych oraz dążenia do pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia oraz motywowanie do podwyższenia jakości życia. Działania skierowane były do różnych grup odbiorców.

W tym celu współpracowano z podmiotami działającymi na rzecz zdrowia publicznego w środowisku lokalnym, między innymi z jednostkami samorządu terytorialnego, placówkami nauczania i wychowania, ochrony zdrowia.

Realizowano działania:

Programy edukacyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych:

1. ARS Czyli jak dbać o miłość,
(realizowany w 8 placówkach, objęto 1308 osób)
2. Smak życia, czyli debata o dopalaczach,
(realizowany w 24 placówkach, objęto 1823 osób)
3. Znamię! znam je,
(realizowany w 17 placówkach, objęto 3738 osób)
4. Podstępne WZW,
(realizowany w 12 placówkach, objęto 2596 osoby)
5. Klub Zdrowego Przedszkolaka,
(realizowany w 34 placówkach, objęto 8150 osób)
6. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS,
(realizowany przez 107 podmiotów, objęto 5842 osób)
7. Bieg po Zdrowie,
(realizowany w 20 placówkach, objęto 904 osoby)

Akcje i kampanie społeczne:

1. Zaszczep w sobie chęć szczepienia,
(realizowany przez 11 podmiotów, objęto 33302 osób)
2. Światowy Dzień bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia,
(realizował 1 podmiot, objęto 493 osoby)
3. Brązowo, ale czy zdrowo,
(realizowany przez 11 podmiotów, objęto 1177 osób)
4. Lekki Tornister,
(realizowany przez 96 podmiotów, objęto 8407 osób)
5. Akcja informacyjno-edukacyjna „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”
(realizowany przez 3 podmioty, objęto 347 osób)
6. Profilaktyka zakażeń wirusem SARS- Cov-2 (zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa)
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 154 osoby)
7. Profilaktyka palenia tytoniu,
(comiesięczny monitoring przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych)